

SZERKESZTŐI HÍRDA

Belmagyar-utca 27-ik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ „ELLENZÉK” ELŐFIZETÉSI DÍJA:

Egész évre 16 frt. vagy 32 korona. Negyed évre 4 frt. vagy 8 korona.
Félévre 8 frt. „ 16 korona. 1 hóra 1 frt 50 kr. vagy 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.
Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33. szám.

HIRDETÉSI DÍJAK:

Egy □ centimetryni tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reclam sora: 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Nyiltéri cikkek:

garmand sora után 20 kr. fizetendő.

Felhívás előfizetésre.

Az új évnegyed közeledtével az előfizetések megújítására kérjük fel tisztelt olvasóinkat.

Az

„ELLENZÉK”

mint a nagyközönség szolgálatában álló, a független politikai elveket szolgáló és a szabad meggyőződést hirdető napilap a közönség jóindulatára és pártfogására számít.

Mindaddig, a míg olvasóközönségünk bizalmával megtisztel, mi is magasan lobogtatjuk politikai elveink zászlóját, mert nemcsak az anyagi, de a szellemi erőt is abban a közönségben keressük, a mely annyi évek során keresztül lelkesedéssel és nemes buzgósággal tömörült az „Ellenzék” körül.

Erre a buzditásra és erre a pártfogásra van nekünk továbbra is szükségünk, hogy továbbra is hazánk, nemzetünk és olvasó közönségünk jogainak védője, igazságának terjesztője, véleményének hirdetője lehessünk. Tisztelettel kérjük az előfizetések megújítására, hogy a pontos szétküldésben semmi fennakadás ne történjék.

Az

„ELLENZÉK”

előfizetési ára:

Egész évre 16 frt.
Félévre 8 frt.
Negyedévre 4 frt.
Egy hóra 1 frt 50

Előfizethető lehet bármely naptól kezdve.

Feltámadás ünnepén.

A keresztényvilág e napokban Krisztusnak, a világ megváltójának feltámadását ünnepli.

Világszerte megünneplik e nagyjelentőségű bibliai eseménynek az emléket mindenütt, a hol a kereszténység a Krisztus által hirdetett vallás-erkölcsi tanok alapján elterjedve van.

Krisztus halálával megváltotta az emberiséget s feltámadásával azt hirdeti, hogy az igazság, az erkölcs, a lélek nemesség, a szívjóság a sírból is ki-kel és elismertetést követel jogainak.

Krisztus feltámadása azt jelképezi, hogy az igazságnak győzedelmeskednie kell még a halál felett is.

Azt jelképezi, hogy a halál, legyen az fizikai, vagy erkölcsi — meg nem semmisítheti ama tanítások és dogmák

isteni erejét és csodatevő hatását, melyeket Krisztus hirdetett, s a melyekkel példát nyújtott arra, miképpen a jó kereszténynek élni és cselekedni, hogy itt e földön boldog, odafele üdvözölt lehessen.

A vallás-erkölcsi tanítások felett való elmélkedésre rendelt eme szent napokon ez uttal önkénytelenül is az a gondolat támad bennünk, vajjon a magyar politikai közélet terén érvényesültek-e ama tanítások, melyek Krisztus által hirdetve vannak és vajjon lehet-e reményünk arra, hogy a megítélt igazság kikél a sírból és az igaz ügy diadalmaskodni fog a képmutatás, a hazugság, az állokság és az erkölcsatlenség fölött.

Ha Krisztus tanításai nyomán indulunk, s a magyar politikai közéletben felmerült eseményeket szemléljük, csakhamar rá kell jönnünk arra a tudatra, hogy politikai közéletünk sívár s a helyett, hogy termékenyítő talaja lenne a politikai és erkölcsi igazságoknak — inkább temetője mindannak, a mi igaz, a mi nemes, a mi erkölcsös és a mi a léleknek enyhet adó.

Itt ebben a misztergény hazánkban jó darab idő óta állok apostolok s hazug proféták járnak szerte, a kik nem az igazságot hirdetik, hanem a kik általánokat hirdetnek, az emberi szívbe nemtelen indulatokat fakasztanak és még a reményt is megsemmisítik arra, hogy egyhamar az igazság napjában győnyörködhessünk.

Nem akarunk tulsótét képet rajzolni közállapotainkról.

Hiszen a feltámadás a remény ünnep, és ki az közülünk, a ki a legkétségbeesettebb jelenségek között is kiölni akar a szívéből azt a hitet, hogy mindannak, a mi rossz — egykor jóra kell fordulnia?

Mi is reméljük, hogy Magyarország felett is felragyog még az igazság napja. Az a mi igaz, a mi nemes, a mi jó, csak eltemethetők, de nem halhat meg; valamiképpen Krisztust is felfeszíthették, de ő maga és tanai harmadnapon feltámadtak és azóta mint termékenyítő erő hatják át az életet, a társadalmakat és a politikai világot is.

Mikor Tisza K. politikai halottá vált, reméltük, hogy utána egy jobb kor következne. Jött is egy hozzá hasonló rossz.

Mikor ez a rossz is pusztulni kezdett ismét reméltük a jobbat. Történt is változás, de nem sokkal jobb az előbbieknél.

Most ismét a felett kell elmélkednünk, hogy a mostani állapotból mikor és hová jutunk ki.

Annyit látunk, hogy az igazság a jog, az erkölcs pusztuló félben van. Annyit látunk, hogy állok apostolok és hazug politikai proféták naponként mélyebbre ássák az igazság, a jog erkölcs sírját, de viszont az a remény is éltet, hogy a gonosz emberek mesterkedése az igazságot nem temetheti el és miként Krisztus — úgy ezek is ha nem is harmadnapon, — de egykor csak feltámadnak és a reményeit visszanyert nemzet kiüzi a hazug politikát és sorának intézésére olyan férfiakat választ ki, a kik az ország igazügyét önzetlennül szolgálják tudják és e tekintetben Krisztus tanainak becsületes hirdetői akarnak lenni.

M.

Politikai hírek.

Válság a kormányban. Egyik fővárosi lap bécsi tudósítja azt írja, hogy az osztrák politikai körökben ezt hiszik, hogy Wekerle legutolsó bécsi tartózkodása révén a magyar kormány pillanatnyi sikert ért el, azonban a politikai alakulásokra való tekintettel a Wekerle-kabinet mostani összetételében még sem maradhat meg és aligha éli túl a parlamenti szünetet. (?)

Ugron Gábor beszámolója. Mint Budapestről írják, Ugron Gábor országgyűlési képviselő nemskora megjelenik Szathmárt választói körében, s beszámoló beszédet fog tartani.

Az ágostai evangélikusok egyházi alkotmánya. A magyarországi ágostai hitvallás evangélikus egyház országos zsinata az alkotmány egyházi alkotmányt a vallás- és közoktatásügyi miniszter által a király elé terjesztette. Ő Felsége, mint a hivatalos lap mai száma közli, az egyházi alkotmányt a következő legfelsőbb jóváhagyási és megerősítési záradékkal erősítette meg:

A magyarországi ágostai hitvallás evangélikusoknak legfelsőbb királyi engedelmünkkel az 1891. évi december hó 7-én és következő napjain Budapest fő- és székesvárosunkban tartott országos zsinata által alkotott és vallás- és közoktatásügyi ma-

— Tutu tutu! rikkant vissza innen is onnan is a vidám játszótársak közelgő sereg. Miként értik ezek a fiúk az én kurtüm hangját. Még csak egyszer sikolt fel a kurtékony szavával és erre megnépeztél szalmaváram környezetet.

Mire leérek a földre már négyes fogatok állnak készen. A hosszú zsinagfabalait négy prűszkölő, kapáló és nyugtalanokodó paripa rágja és az „ur” nagykort papant a bodza gyümölcsével pirosra festett kender ostarával. Ez a négy tűszkölő paripa Pista, Sanyi, Mihály és Józsi. A nyakukat kényesen szegik meg és nyerte őrüdnének neki a tág mezőnek. Az ur a gyeplőt tartva lihegve üget utánuk. Négyes, kettős, hatos, sőt egyes fogat is van. Zsidónak hívjuk ezt és kiabálni kell: „Rongyot, rongyot!”

Ur, kocsis és ló egyaránt fáradtak vagyunk, míg elérjük a Tópatakat, melynek göbéiben öreg békák pöffeszkednek és nád-hínárjai közt kéjelegve uszálk a vízi csibor.

Főnőbb a nádas ingó kákáit letépjük és buzogányként használjuk az alatt, míg irtó háborúra kelünk a nyomorultan gyáva békasereggel. Aztán ha kimerített a hősi küzdelem, nyomban előkeresem kintű két krajczáros fanyeltű zsebkésemet s a patakparti fűzek közül egy sugár ágat derékon metszek keresztül. Aztán két águ vesszőt ütök a gyorsan rohanó patak két szélére, meghasítom a tengelynek való fát és laposra faragott vesszőket dugok közéjé, és készen van a malom, a mely két águ fászkái között vígan pördül és földobja maga után parányi csöppjeit a pataknak.

Ezután ismét a „göbbenő” felé húzódunk és méltó felháborodással vesszük észre,

gyar miniszterünk után legfelsőbb jóváhagyásunk és királyi megerősítésünk alá hódolattal felterjesztett jelen egyházi alkotmányt ezennel jóvágyjuk és megerősítjük.

Kelt Bécsben, 1893. évi március hó 18-án.

Ferencz József, s. k.

Gr. Csáky Albin, s. k.

Uj állam követségek. A czár nagy figyelemmel kíséri a svéd-norvég államjogi surlódásokat, mert Oroszországban arra az esetre, ha a két állam egymástól külön válik, attól tartanak, hogy Norvégia Angolországgal, Svédországgal pedig Németországgal fog szövetségbe lépni. Függetlensége kivívása után Norvégia ezenfelül elfogadná a köztársasági kormányformát, mely példát követné nemskora Svédországra is és nem volna kellemes a czárnak, ha tözsomszédságában, a Skandináv félszigeten köztársaságok keletkeznének. A czár így hát minden eszközzel oda fog hatni, hogy a svéd-norvég unió továbbra is fennmaradjon.

Székely küldöttség Kossuthnál.

Leírja: KELEMEN LAJOS.

Ismeretes az „Ellenzék” olvasó közönsége előtt, hogy Sepsiszentgyörgy város, Kossuth Lajost 1861-ben tiszt. főjegyzővé, mult és november havában diszpolgárává választotta. Diszpolgári oklevélét egy 10 tagból álló küldöttség vitte Turinba, mely küldöttségnek tagjai: ifj. Gödri Ferencz városi főjegyző hivatalosan kiküldött tag, élén Révai Pál, Bogdán Arthur, dr. Barabás Sándor, Várkonyi Endre, Botár Albert, Bogdán Florián, Kiss Ödön, Sikó Béla és én voltunk. Mielőtt elindultunk volna, Kossuth intimsa Helfy Ignác orsz. gyűlt. képviselő útján érintkezésbe léptünk nagy hazánkfiával s azt az örvendetes hírt kaptuk, hogy Turinban szívesen látott vendégek leszünk, sőt előre tudomásunkra hozott, hogy tiszteletünkre Kossuth ebédet ad. E jó auspiciumokkal örömmel indultunk március 19-én utunk s Pestre érve, felkerestük Helfit, megköszönve ajánlatát s utbaigazító utasításokat véve tőle s megállapodtunk abban, hogy az oklevél átnyújtásakor ifj. Gödri Ferencz, az ebédnél én és Várkonyi Endre a bucsuzáskor Révai Pál fog beszélni Kossuthhoz. Az olvasók előtt ismeretes ut Turin minden érdekességei dacára kevésbé foglalta el a leendő találkozás s Kossuth látásának vágya töltvén el egészen. 22-én este érkezünk Turin-

ba. Az állomásnál Feder vendéglős várt és vezetett szállójába s pár percz múlva odajött Bassó orvos és Aulik, Kossuth titkára. Bassó gyöngékedett s jelezte, hogy a holnapi fogadtatásnál nem lehet jelen s arról is értesített, hogy Kossuth kintű jó egészségben van s örömmel várja a küldöttséget. Reggel már korán talpon voltunk s bejártunk Turin nevezetesebb pontjait, hosszasan szemlélv a Cavour és Garibaldi szabadsághősök szobrai; melyek rokon érzelmeket keltettek fel s a látásuk által emelkedett lelkes hangulattal indultunk 11 órakor a Via dei Mille utcába. Elfogadásunk nőttön nőtt, a mint a 12 házszámhoz közeledtünk s szorongó szívvel értünk Kossuth lakása elé. Szótlanul, mint templomba, haladtunk fel a lépcsőkön az első emeletre. Csöngtetésünkre megjelent az inas s a dolgozó szobába vezetett, melyben Rutkayné fogadott, kinek szintén szótlanul, némán csókoltunk kezét. Intésére helyet foglaltunk, lesvé az ajtó nyílást, melyen a jövő perczben belépett Kossuth Lajos. Felálltunk s háromszor halkan megjelénve rátapadtunk tekintetünkkel nemes, szép öreg alakjára, a sok szenvedés dacára is derült arcára. Ő körül járatta szép kék szeméinek meleg tekintetét rajtunk, mint a sokáig nem látott édesatyja gyermekein. Előlépett ifj. Gödri Ferencz s rövid beszéddel átadta a diszpolgári oklevelet. És megosondult erre a Kossuth még most is érczes hangja:

„Isten hozta Önket a szép Székelyföldről. Azok közül valók önök, kik az én időmben hősiességüknek oly fényes jeleit adták; mert Háromszék volt Erdély Theron ophiája, s lakói megannyi hősök a szabadságharcban. Köszönöm S.-Szt.-György városnak szomorú napjaimban megemlékezését!”

A fogadtatás mély hatása alatt sokáig némán álltunk körülte, nézve, bámulva legendai alakját. Elfogadásunkból az általa megkezdett társalgás mentett ki s élelken kezdőzködött a hosszas ut fáradalmairól s hála-lásan fejezte ki többször köszönetét, hogy oly messzi utat tettünk meg érte. A székelyek iránti nagy szeretetének a nagy napokból felemlegetett példáival adott többszöri kifejezést.

A társalgás közt a mostani politikai napi kérdések is felmerültek s főleg az egyházi kérdéssel nyilatkozott bátorozottan.

„A polgári házasság behozatalának eszméje megtestesítendő — mondá — s bárki, ha Pityi Palkó állana is a kormány élén e kérdésben támogatni kell.”

A zsidó recepczióról is kifejezte, hogy az elfogadandó s egy példát hozott fel, midőn 1848-ban egy zsidó honvéd élete koc-

mezei s ő s a hosszukás levelét. Kiválgatjuk a buja fü között és kövér szarát hatalmas étvágygyal recsegtetjük. — Egyik a változatosság okáért leszdi a kőény bokornak még zöld gyümölcsöt, a másik az utszélen tenyésző „papsajt” felséges gyümölcsöt fogyasztja, a harmadik a galagonyát, a negyedik a csipkerózsa gyümölcsöt rágja. Izetlen izű étkek lukullusi lakomája ez, melyet a vad vaczkor fanyar íze még edesebbé tesz.

Mikor mindendezekből jól laktunk, felkerestük a fekete nadály mézes bokrétyját és mohó inyenczkedéssel szívjuk ki a piros virágezirom édes nedűjét. Ah, milyen fősleges méze van a virágoknak!

Aztán feckszegfűből kankalinból, vad lóherből és más virágok tarka egyvelegéből fabokrétázzuk kalapjainkat és visító dalolásal térünk haza. A nap izzó golyója „Fodor” teteje fölé ereszkedik és nemskóra alá száll a sötét alkonyat. A jó pajtások elszlottak már és engem a vacsora-készítő tűz barátságos fénye oda csalogat. Csendesben helyezkedem el a kemence mellett és fáradt tekintetem belemélyed az izzó széntömegbe és nézem a haragos lángot, a mint szikrázó nyelvvel marja, égeti a hasábot, nézem és csendesen bóbiskolok; aztán meglop lassan az álom, fáradt pillám lera-gadnak, fejem a falnak esik és elalszom.

Csak úgy álomban érzem, hogy valaki gyöngéden felkarol, megoskolja a fekete nadály mézétől édes ajakamat, végig simítja át-izzadt hajamat s meleg szeretettel puhaágyba helyez. Csak úgy álomban látom, csak úgy álomban susogom: anyám édes anyám!

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZAJA.

1893. április 1.

Verőfény.

— Írta: SEBESI SAMU. —

El tőlem komor, pászaszemes gondolatok, nagykept komolyság. El megszokott gondok, terhes kűzdelem. Le az őz fűrtökkel, le a férfias büszkeséggel. Meguntam már a kimért komolyságot és bölcsességet, utálatossá vált a vénülles sablonja. Kimérten beszélni, kimérten mozdulni, kimérten járni, kimérten enni, inni és tetteimben mindig fontoskodni. Ejh milyen unalmas!

Aztán meg is vénit az örökös komolyság, charlatánna tesz a „nagyoskodás”, kimerit a kűzdelem, fáradtá teszi lelkemet a töprengés, melybe beleunszol az élet kűzdelme és az az örökös szűkség, a melybe lépten-nyomon botlom, megpenditi bennem a világtájdalom hurját.

Pokolba most veletek férfias erények, bűnök és kűzdelmek.

Gyermekek akarok lenni. Szilaj, gondatlan gyermek, ki kacagva üzi a virágos rét pillangóit, kinek tekintete tiszta, mint a felhőtlen ég szürje, lelke könnyű, mint a szellő lebbenés, szíve üde, mint a fésző virág. Nem komoly, nem okoskodó, nem bölcs, nem nyegle, nem szemtelen és nem ostoba. Csak gyermek, a ki sir, játszik, szeret és kacag.

Husz évet dobok el magamtól és megmaradt évekkal szilaj veszőparipára kapok és rohanok vissza az én csendes falumba, melynek sugár tornya mintha integetne fe-

készítésével teljesített Komáromnál fontos szolgálatokat.

Rutkainé korábban távozva, kifejezték ohajtásukat, hogy nála is tisztelegni akar-nának s szobájába mentünk, hol Révai Pál mondott meleg szavakban rövid üdvözlő be-szédet s helyet foglalva bámultuk a nagymű-veltségű nőt, ki őrangyaloként áll Kossuth mellett. Rutkainé beszélt életmódjáról, szo-moru napjaikról s említé, hogy főleg a tu-rini angolok társaságában szokott szórako-zást találni. Bejött Kossuth is, s mint ven-dégszerető házigazda, kellemesen zsörtölődött Rutkaynéval, hogy 12 óra van s még nincs benn a reggeli.

Innen az ebédlőbe mentünk, hol Kos-suth az asztalfőn foglalt helyet.

Nem lesz érdektelen feljegyeznem az ebéd menüjét:

Plisotto alla Piemontese.
Trotta con salsa Olandese.
Filetto con piselli all' Inglese.
Asparagi alla Milanese.
Pollarda di Bresse tartuffata.
Insalata verde.
Galato.
Dessert.
Borok: Fehér, piros, Champagne.

Ebéd alatt a társalgás élénk volt s többnyire hazai dolgokról.

A múltbeli magyar sokaság szerint Vár-konyi Endre állt fel az első toasztra — él-tetvén Kossuthot.

Utána Révai Pál köszöntötte fel Rut-kainét. Majd én emeltem újlag poharat Kos-suthra s Révai Pál a fiaira, mire Kossuth emelkedett fel, megáldva a társaságot, élet-ve a hős székelyeket s a küldöttség tagjait. Az ebédlőből a társalgó terembe mentünk, hol Aulik titkár is megjelent, mert az ebéd-nél 13-an lettünk volna s a rossz omen ki-kerülése végett Aulik nem foglalt helyet az asztalnál.

Kossuth Lajos a biliárd asztal mellett foglalt helyet s mi körötte lestük minden szavát. Érdekes epizódokat beszélt el a nagy napokból s annak nagy alakjairól. Széche-nyit említve, megemlékezett, hogy Bácsana élő testvéréről koronként értesítéseket kapott az udvar közelében történetekről s ezeket egy piros bőrtárcsában tartotta. Egy napon — ép minisztertanács előtt aggodalommal mon-dta Kossuthnak, hogy a bőrtárcsa és tartal-ma nyomtalanul eltűnt.

Ez annyira leverte és izgatottá tette, hogy a miniszter-tanácsban nem jelenhetett meg s Kossuthot kérte, hogy helyette re-féráljon. Kezét nyújtotta, hogy útérét tapintsa, s Kossuth megütödvé vette észre, hogy bi-zony Széchenyi beteg. Megnyugtatóni igye-kezett s kérésének szívesen engedve, kérte, hogy távozzék s pihenje ki magát. Eltávo-zott — de egy óra múlva már jött orvosa, jelentve, hogy Széchenyin az őrültség jelei mutatkoznak.

Deákról is megemlékezett s kedélyesen jegyezte meg hogy: „ha 50 fonttal könnyebb lett volna, a mily rendkívül bölcsességű és népszerűséggel volt megáldva — ő ment volna elől s én csak követtem volna.“

Az ebéd alatt megható momentum volt, midőn hontalanságáról panaszkodva, én és egyik társam a honosiási törvényt ellen nyi-

latkoztunk. Biztosítottam, hogy e törvény a nép szívébe sohasem megy át, mire keserűen jegyezte meg:

„Oh, hát adia-e a nép tanujelét az en-gem hontalanná tett törvényiránti ellenszen-vének, hát buktatott-e meg a nép bár egy oly képviselőt is azért, hogy e törvényt meg-szavazta?“

Öt óra felé járván az idő, távozni ké-szültünk, Rutkainét megkérve, hogy Kos-suth egy-egy arcképét számunkra aláírásá-val emléklül elvihetnők. — Készséggel ígérte meg s mi bucsuzni akartunk, de Kossuth nem bocsátott végleg; hanem theára hívott meg estére s mi ujult örömmel fogadtuk el a meghívást igazi lelki örömmel, hogy még élvezhetjük nagy szellemének társaságát s felemelő hatásait. A viszontlátásig megvárva, egy fényképészhez siettünk Aulik vezetése mellett — lephotographáltattuk magunkat, hogy viszonzóhasuk a kapandó emléképeket.

A rövid időközben kilencz óráig gyorsan eltelt s mi másodszor, mint edes otthonba siettünk fel Kossuth lakására. Dolgozó szo-bájában, íróasztalánál találtuk. Melegen fo-gadt s felszolgálatra a theát, mindjárt a társalgás elején visszaemlékezett a délelőtti mondott beszédekről a honvédekre vonatkozó kifejezésekre, melyben féltetneknek neveztük őket.

„E kifejezést — mondá — én honosi-tottam meg — átültetve a francziák Amonai csatájából, melyben a nagyszámú osz-trák hadsereget a lelkesedéstől hősköklő lett franczia katonák megverték. Ilyenek voltak a mi honvédek.“

Erre most készülő emlékiratait felvéve íróasztaláról, a lámpa világa mellett szemlélve nélkülül olvasta fel lelkesedéssel hangon az ide-vonatkozó részt. A felkeltett lelkes hangulat leírására képtelen vagyok. Mint szerető gyer-mekei vették körül s boldog volt, ki meg-gyújthatta szivarát leverhetette ruhájáról a rá-hullott hamut.

Aulik titkár többször kifejezte, hogy nem emlékszik oly szíves fogadtatásra, mi-lyenben minket részesített — a kétszeri meg-hívással is kifejeztem azt, a mi csak növelte örömfunkt.

Nyilatkozott a nemzetiségi kérdésről is, kifejezve, hogy a nemzeti kérdést mért látja veszélyesnek, mivel nálunk a nemzetiségek meggyőződésében meggyökeresedett a kormány tehetetlensége miatt, hogy Ausztria nélkül Magyarország nem képes az önállóságra s így nem is tartják tiszteletben államjogi in-tézményeinket. A nemzetiségi kérdés megol-dása a legnehezebb feladatok egyike — mon-dá — s ha a kormányban nem lesz elég erély, politikával megoldani — félt, hogy karddal nyer megoldást.

Midőn a szabadságharcban és azután való nagyságát emlegettük fel — szerényen utasította vissza magasztalásunkat — mon-dván, hogy: „a nagytehetségű embereket is csak a nemzet bizalma és szeretete teheti naggyá. Lám Garibaldi elődei még nagyob-bak voltak tehetségben, de a nemzet szere-tete, bizalma őt tette hőssé, neki emelt szöb-rot, míg elődeit elbuktak. Napoleon is a nemzet szeretetében úgy volt, — mint császár ebből kevesebbet kapván, elbukott.“

„Nemzeteket is — folytatta — csak a

nemzeti önérték teheti naggyá, dicsővé. A nemzeti önértéknek kihalni nem szabad. Egye-sek eltűnhetnek bármily nagyok is — tá-madnak újak, de a nemzeti önérték kihaltá-val — meghal a nemzet. Ezt kell szemelőtt tartani Önöknek is beékelve és átszöve a nem-zetiségek közt.“

Bámulatos emlékező tehetségének fé-nyes jelétől megemlézett a háromszéki har-czokról is s kérdezte, hogy S.-Szentgyörgy és a gidófalvák közötti mezőn van-e jel, hol Gyertánffy százados dicső katonáival elesett? Megnyugtattuk, hogy nem csak az ütközet helyén, de S.-Szentgyörgy főterén is már-vány szobor hirdeti a háromszéki honvédek dicsőségét s minden márcz 15-én itt tünne-pelünk Nagy, nemes alakja kiegyenesedett s örömmel szegyez ránk hálás szemeit, mint-ha mondta volna, hogy „még sem fajult el a székely vér!“

Még a szellemi életéről kérdezősködött, mondván, hogy: „Bár Magyarország elég jó viszonyok közt van, az irodalom az írók kel-lő pártolása hiányában nem mutat lendülést a multhoz képest! Az idő késő éjbe nyult s remegve készültünk az elválásra. Még egyszer elejébe állunk lelkünkbe vésvén nagy alakját szemlélve néztük hosszasan, mielőtt Ré-vai Pál lelkészünk elébe állt s lelke mélyé-ből mondta el az alábbi bucsu szavakat:

Hadur! Magyarok istene! Tekints ir-galommal továbbra is a te öreg szolgádra, a mi magyar Simeonunkra, ki „a te busa-lódnak poharát“ fenékiq tritette válass-zott Magyar néped szabadsága, független-sége és jogegyenlősége nagy eszméiért, me-lyeken immár „a pokol kapui sem ve-hetnek diadalmat.“ Nagy dolgok cselekvé-sére, mérhetetlen szenvedések és megpróbá-latások hordozására, „az időnek teljességé-ben“ küldött szolgád lelkének, munkában fáradhatatlan kezének ereje Te voltál, Uram, eddig is! Öreg szolgádnak korával járó erőtlenségben, életének utolsó pillá-natáig: dicsőítsd meg, Uram, a te erőt! Atyai áldásod nyugodjék meg rajta és szálljon azokra a szerető szívekre is, ki-eket „a mindent hívó, reménylő, tűrő, el-fedező és a szívből soha el nem fogyó szeretet“ hívott, küldött és tart az ő kör-nyezetében, megerősítve vele a hontalan-ság keserű kenyerét! Fiaid nevében ké-rünk, hallgasd meg, Uram, imánkat. Amen, amen, amen.

Mély megindulásunk könnyekben tört ki, mire Kossuth is a legnagyobb megha-tottság közt terjesztette ki karjait, szüntén könnyek közt áldván meg:

„Áldja meg önöket a magyarok gond-viselő Istene — legyenek boldogok, vigyék el szeretetemet küldőiknek!“

Elfojtotta az ő hangját is a zokogás s mi még egyszer oda mentünk hozzá, meg-ösköltük áldó kezeit, zokogva fejezve ki, hogy életünk legszebb perceit köszönjük e találkozásnak.

Az előszobában felöltözökdve, a mint kiindultunk, s a dolgozó szoba nyitott ajta-ján betekinttünk — ott láttuk megtört alakját az íróasztalra hajolva, arczát kezeibe hajtvá. E lelkünkbe vésődött és soha elnem mosódható képpel váltunk meg tőle.

A feltámadás.

En öt éves voltam, a többiek 10 éven alul, kisebbek, nagyobbak. Komor őszü este volt s mi körül fogtuk az öreg nőt a ki-reánk ügyelt s kapacitáluk, hogy mondjon nekünk mesét.

Mesét nem tudok ugymond, hanem el-beszélek nektek egy igaz történetet.

Husvét szombatján nagy legénysereg mulatott egy csárdában. A kancsók gyorsan forogtak kézzel kézre és gyakran frültek. A tréfa vidámság, s a jó kedv zaja mind maga-sabbra hágott.

Az egyik csimbora felszólalt.

„Fiuk, egy veder bort fizetek annak, a ki elhozza ide azt a halottat, a melyik ott az épület mellett a tegnapi éjjel kiasott cson-tonokon fekszik.“

A fiuk elhallgattak, egymásra néztek, nagyon merésznek találták a vállalatot.

A társaságból egyik szálal legény fel-állt.

En tartom a fogadást, megyek s elho-zom azt a holttestet.

Lássuk, lássuk, kiálták a többiek.

A legény vette a kalapját s kiment a sötét éjbe.

Tíz perc múlva lihegve nyomta be az ajtót a merész vállalkozó, vállán a pergamen sertién megbarnult bőrű halottal, melynek fehér fogai ijesztően villogtak a megszáradt arezből.

— „Vidd vissza, vidd vissza“, kiálták borzalommal a csimborák.

Nem addig van az. En csak arra fogadtam, hogy nektek ide hozom. A foga-dást megnyertem. Embereim itt hagyom nektek, mulassatok vele.“

A veder bort duplán megfizettük ha vissza viszed, mondák a mulatságtól már borzadoni kezdő fiuk, csak vidd el innen ezt a jó embert. Nem való ez közénk.“

Két veder borért megteszem. Jól van. All az alku, mi itt megvárunk.

A legény egyet csavart a holttesten s másik vállára vetve neki indult ismét az éj-szakába.

Visszamenet már borzadni kezdett s alig várta a pillanatot, a midőn a terhet le-dobhatja.

A fogai vaczogtakazonban, a mik or em-berétle tenni akarva, az a hátán megkapasz-kodott.

Szálj le, mondá a halottnak kétség-beesve; elég volt a mulatságból azt hiszem, neked is ennyi.

A halott ekkor megszólalt a legény hátán:

— Ne félj, ne reszkess. Ha ohajtáso-mat teljesíted, nem lesz semmi bajod.

En nem szállok le addig, a míg meg nem ígéred, hogy egy kérésemet teljesíted.

Ígérem.

Nézd, amott a távolban gyenge mécs pislog. Kis házikó van ott s ebben egy öreg asszony.

Elmég oda, megkéréd, hogy bocsá-son meg nekem. Addig leszállok mert én nem akarok személyesen találkozni veled.

A fiu utnak eredt. Jó idő után elérte a világosság színhelyét, a viskót. Bekopogta-tott. Össze töpörödött alig típegő Mathusa-

leminát talált oda benn, csodálatos pápaszem-mel a szemén, a mint imádkozott babszem nagyságu betűkkel telerakott könyvből.

A legény előadta küldetése célját. Az öreg asszony nyugodtan végig hallgatta. Na-ryot sohajtott azután egy könnyet akart tö-rölmi kiszáradt szeméből.

— Fiam, így szóló rekedt hangon, még apád sem volt a világon, a mikor én őt meg-átkoztam.

Ezelőtt 90 évvel husvét-napján történt, hogy eskütét megszegve engemet egy másért hűtlenné elhagyott.

Akkor azt mondtam, hogy a föld ne elegyedjék össze porával, hanem testét vesse ki a kebeléből.

Ezelőtt ötven évvel halt meg. Máig többet nem halottam felőle. Mond meg ne-ki, átkomat vissza vonom és megbocsátok; az isten isten is legyen irgalmas és kegyelmes a lelkeknek.

A fiu az üzenettel visszatért. Nem mert oda nézni, nehogy ismét meggyúljon a baja. Távolról kiáltott a halott felé: „Kivánsá-gát teljesítettem.“

Tudom, felelt a halott siron tuli hangon. Istent áldjon meg érte.

Másnap a csonttömegben ez a hulla is szétmálló föld és csont volt.

Egymásután huzódunk ágyunkba az elbeszélés után s a nőt sohasé kértük töb-bé, hogy nekünk mesét mondjon.

Kussók István.

A mi Nagypéntekünk.

Ma ugyancsak csöndes a redactio; teg-nap még 21 száz vitája, adomázása, beszél-getése és nevetése zajongott benne és ma egyedül vagyok magamban. Csönd, mélységes csönd van. Csak úgy álmodom, mintha még a fülembé zugna egy kitérőn töltött nap zsongása, mintha még hallanám a vidám adomáktól felriasztott nevetés hangját, mintha látnám most is, hogy a kik együtt vannak, azok mindnyájan jól találják magukat.

Ugy érzem, mintha egy kissé restel-kednék a tollam, a mely a mi nagypéntekün-ket akarja lekarcolni a hallhatatlanság szá-mára, úgy érzem, hogy homályos ködben borong az agyam, de egyszermind azt is ér-zem, hogy incselkedő koboldok tűnek a pen-nám hegyére és tarka, cikornyás, bohó be-szédre igyekeznek vezetni aczél szerszámom bettket karcolgató hegyét. A „bohema“ világ tarka képei lebuknak el szemem előtt a mint látom a Szatyri ur (becstületes nevén Szathmáry Árpád) vidám mókáit és hallom száftos stílusban elmondott adomáit. Azután E. Kovács Gyula dörgi el Kossuth Lajos főnépes prózáját, aztán Gál Gyula tart egy szép monológot, majd Fóris Pista ad elő mulatságos tréfás kuplékat. Színészek, hírlap-írók és a kolozsvári társadalom előkelő alak-jai vannak együtt az „Ellenzék“ nagypén-teki ebédén.

A szerkesztőnek, Magyary Mihálynak Nagypéntek az esztendő legnagyobb ünnepe. Ilyenkor a redactio étteremmé alakul át, hol a legvidámabb társaság szokott ösz-szegyülni minden évben. Az íróasztalok,

„A rettenetes Czár.“

Regény a rettenetes Iván korszakából.

KÉT KÖTETBEN.

Írta: Gróf A. K. Tolstoj.

Fordította Clare Filmore után: AMICA.

A szerző előszava.

E regénynek nem annyira az a célja, hogy az olvasónak a történelmi események részletezett korráját nyújtsa, mint inkább, hogy azon historiai korszak modorának, szo-kásainak és gondolkozási rendszerének egy átlátszó képét elibe állítsa és képessé tegye arra, hogy a tizenhatodik század második fe-lében élő orosz társadalom helyzetét megér-tesse. Míg a szerző története fővonásában a historiai igazsághoz hű maradt, a kisebb-szerű részletekben egy bizonyos foku sza-badságot engedett meg magának. Például a Vjazemski és a két Basmanov kivégzése, mely tényleg 1570-ben történt, 1565-re van téve. Ez a szándékos évszere alig fog szigo-ru bírálatot előidézni, ha tekintetbe vesszük, hogy azok a számtalan kivégzések, me-lyek az Adashev és Silvester bukását követ-tek, az Iván jellemére magára bár minő be-tő yással lehettek, de egy korszak átpillantá-sában kevés, vagy éppen semmi befolyással sem bírnak.

A szerzőnek gondja volt rá, hogy an-nak a rettenetes uralkodásnak a borzalmait leírja és az igazi művészet elvei és az olvasó érzelmei iránti tekintetből, a mennyi-re átlátszó szándékával meggyezett, a hát-erőbe tartás.

A szerző kénytelen bevallani, hogy az egyidejűleg tanulmányozásának folya-mában, az írózat miatt gyakran volt kény-telen a könyvet letenni és tollát félrevetni, nem annyira azon gondolat miatt hogy egy IV. Iván egészíthetett, mint inkább, hogy

egy olyan emberi lényekből álló társaság él-hetett, mely az Iván tetteit utálat nélkül nézte.

Ez az egyéni érzelmei folytonosan meg-szakította a tárgyilagosságnak azt a nyu-godt lelki állapotát, melyet az írónak meg-kellepe tartani és kimagyarázza az okát, hogy ez a regény, mely tíz évvel ezelőtt volt meg-kezdve, csak ez évben lett bevégezve. És ez talán a styl egyenlenségét is mellé a könyv írva van, menteni fogja, mely egyenlőség az olvasó figyelmét nem fogja elkeltetni.

Befejezéstül a szerző óhajta megjegyezni, hogy amár a kisebb események részleteit némi szabadsággal kezelte, de a felemelt emberek személyes jellemzésében, valamint azon korszak népszerű szokásaiban és az archeológiában a legszigorubb pontosságot tartotta meg. Ha sikerült neki az olvasó eli-be, az általa rajzolt idő fővonásainak hű ké-pét nyújtani, az fogja gondolni, hogy kísér-lejét nem hibázta el.

ELSŐ KÖTET.

I.

Opritchniki.

Egy meleg nyári nap, a világ terem-tése 7073-ik esztendőjében, vagy a mostani styl szerint, a mi Urunk 1565-ik évében, a fiatal Romanovitch Serebryany Nikita her-czeg a Moszkvától harmincz verstujre eső Medvedevka faluba lovagolt. Katonák és jobba-gyok nagy kísérete követte őt. A herceg az utóbbi öt év alatt Lengyel országban la-kolt, hova Vassilievitch Iván csár által azon különös megbízással lett Zsigmond királyhoz küldve, hogy a két ország között béke kö-tést eszközöljön. A csár választása nem volt szerencsés; Nikita kész volt Oroszország jo-gait minden körülményben fenntartani és e tekintetben jobb követet nem választhatott volna, de a diplomáciára teljességgel nem

volt tehetsége: e tudományak a finom ra-vaszágát megvetve, egyszerűséggel és becsu-latlansággal kívánta az ügyet keresztül vinni és titkárai kétségbeesésére, bárminemű csá-lás és kétségűzés alkalmazását megtiltotta azoknak. Zsigmond királynak a tanácsadó, akik az ésszerű engedmények megadására el voltak készűve, — a herceg egyenes-lelkűségét és egyszerűségét hamar felösmér-tek és felhasználták és Oroszország gyenge pontjaira nézve beismeréseket vettek ki be-lőle és követeléseiket rögtön növelték. Mi-dőn a herceg ezt a ténny belátta, minden türelmét elvesztve, egy ünnepélyes érte-kezés közben öklével leveresen ütött az asz-talra, s az aláírását váró okiratokat mind szétszaggatta és haragosan kiáltá:

— Önök és a királyuk nem egyebek, mint egy csomó kétségűt csalók; míg én becsületesen alkudoztam önökkel, önök ra-vaszággal próbáltak engem megcsalni! Be-csületesség! Önök nem ismerik e szónak az értelmét!

E kitörés, az előbbi alkudozásoknak az eredményeit egy pillanat alatt elrontotta és rendes körülmények között uralkodójának a bosszúságát vonta volna Serebryanyra. De szerencsére éppen azon a napon rendeleletek kaptak Moszkvából, hogy az értekezésekkel hagyjanak fel, s a háboru kezdődjék meg.

Serebryany örömmel hagyta el Vil-nát, miután szabadságában állott a lengye-lekkel harcolni, ott a hol és a mikor velük találkozott, — háboruban sokkal nagyobb képességet fejtett ki, mint a diplomáciában, s a csatáért való viselő barát és ellenség előtt egyaránt elismerést és bámulatot nyert.

A herceg külseje összhangzásban volt a hajlamával. Szabálytalan de rokonszenves arczának a legfeljebb kifejezése az egyze-rűség és őszinteség volt. A sötét szürke szemekben levő rendkívüli határozottság egy

vizsgálódó előtt rögtön feltűnt volna; de szájának a seled vonalai majdnem gyer-meke gyöngyösdéig mosolyával bebizonyították, hogy bármily kemény legyen a fő, a szív lágy volt és szerető. Az egész ember külseje bizalmat keltett és világos, hogy jellem volt, — nem a sok tanulásban, vagy a mely gon-dolkozásban, de a cselekvésben. Serebryany körülbelül huszonöt éves volt, közép termetű, széles vállú és karcsu deréku. Tümett len-haja világosabb volt bronz színt arczánál s fekete szemöldökeivel és szempilláival el-lentéket képezett. A hajánál valamivel söté-tebb színt rövid szakáll fedte el a száját és az állát. A herceg jó kedélyben volt, mert hazájába tért vissza. A nap egyike volt azon főnépesen derült napoknak, midőn az egész természet ünnepelni látszik, midőn a virágok illata edesebbnek tetszik, az ég kekebbnek látszik, s a csendes levegőt egyedül csak a madsarak szárnyainak a rebbenése zavarja meg, míg az emberi szív az anya természet-bez fordul és minden lévellel rokonszenvezve dobog. Igén, ez a júniusi nap valóban derült nap volt; de a herceg előtt a ki Lengyel-országban való öt évi távollét után most tért haza, még sokkal fenyesőbbnek látszott. Mindenik megő és erdő Oroszország szelle-mét látszott lehelni.

Romanovitch Nikita a nélkül, hogy hazugságot, vagy hízélgést használt volna, nagy kegyben állott a fiatal Iván Csár előtt.

Hűbéri eskütét lankadatlan buzgalom-mal megtartotta és hűségét semmi sem i-gázhatta meg. De e tekintetben nem volt ki-vétel az általános szabályból, mert az igazi oroszok, mindnyájan szerették Ivánt. Midőn Iván a trónra lépett, úgy látszott, mintha Oroszországra egy új arany korszak virradt volna.

Vidám danolásnak a hangja ütötte meg a herceg és kíséretének a füleit, midőn még némi távolsgában voltak s midőn a ka-

pun bementek, látták, hogy falusi ünnep volt. Vidám csoportokban fiatal legények és leá-nyok sorakoztak az uton, tarka rongyokkal díszített nyírfák ágakat hordoztak magukkal. Mindeniknek levelekből fűzött korona volt a fején, s vidámok énekeltek, nevettek és cse-vegtek. — Számtalan galamb repült egyik házról a másikra. Mindenütt élet volt és boldogság. Ezek az egyszerű falusi emberek valóban örvendeztek!

A herceg saját szolgája a gazdájához fordult.

Eh, kis atyám, hogy nevetek az osto-bák! De nem volna-e ideje, hogy mi is pi-henjünk egy kicsit? A lovak ki vannak fá-radva, és nekünk sem ártana egy kis étel. Atyuskám, te magad is tudod, hogy az erős-kart a tele has cainálja.

Ee mi nem lehetünk messze Moszkvától? mondá a herceg, aki szeretett volna tovább menni.

— Eh, kis atyám, te már ma tiszszor is mondtad ugyanezt. Herczegem, add ki a parancsot a megállásra, mert igazán mon-dom, hogy a lovak fáradtak.

— A hogy akarod, — mondá a her-czeg. Állj meg ha neked úgy tetszik.

— He, fiuk! — kiáltá Michaitch, a kísé-rethez fordulva, — szálljatok le! — ké-sztétek el a serpenyőket, és gyujtsatok tüzet.

A fegyveres emberek készek voltak a rendeletnek engedelmeskedni, és siettek a csomagokat kipakolni. A herceg leszállt és levette a nehéz sisakját. A fiatal falusiak látra, hogy a fegyveres csapat főnöke nagy ur volt, elhallgattak a danolással, az öregb tisztelettel vették le a kalapjukat és mind-nyájan csendesen állottak, azon csodálkozva hogy ez a látogatás mit jelenthet.

(Folytatása köv.)

A Feregi bíró lánya.

A Feregi bíró lánya

Olyan, mint a büszke páva,
Ugy zörög a ruha rajta;
Szép is, jó is, uri fajta.

A Feregi bíró lánya

Aranydrut váltott már ma.
Völégénye szép is, jó is . . .
Van a háznál husz ökör is.

Van a háznál husz ökör is;
De hiába, mégis, mégis,
Van még ott szegény legény is.
Hát ha jobb volna az mégis?

A Feregi bíró lánya,

Szép menyasszony lenne már ma,
Fel is öltözött már szépen,
S esküvőre készül éppen.

Akkor jött a szeretője.

Mi telhetett volna tőle?

Mind a kettő meg van ölte;

S ő is ott van föbe löve.

Br. KEMÉNY ENDRÉ.

Ladányi Gedeon.

— E. Kovács Gyula visszaemlékezése. —

Izonyodom bár beléje szállni,
Szerelek a temetőbe járni.

Járók sokszor a kolozsiváriba is. És nem haladhatok el a délynyugati oldal szélső magaslátán a nélkül, hogy meg ne álljak néhány percre, a boldog emlékeztető, mézes ajku egyetemi tanár Ladányi Gedeon tiszteltgerjesztő sírkövével. Bármiről borongjak ott, bár merre szálódssanak is vissza gondolataim a multba: leghosszasabban, legedesebben egy kis történetet tartja lekötve, mintegy búvkörben — lelkemet; egy kis gyermek történet, melynek fő alakjai, mi ketten valánk. Ő a huszonnyolcz éves debreczeni professor és én a tizenhárom éves debreczeni tanuló. Istenem! Felsőhajtok híven: ime ez az ember, kit én képzetemben, viruló erőben, látok magam előtt; a ki már hét éve porladozik itten, ez okozott nekem egész életemben legnagyobb fájdalmat, legnagyobb örömet! És emléket állva gondolom el mindig, mit itt most elmondok.

„Fiam! Én szegény ember vagyok. Én nem jöhetek be hozzád az év végéig; nem akarok a professorok nyakára járni, hogy legyenek tekintettel reád. Privátát nem fizethetek. Ha tanulsz: magadnak tanulsz. Ha Szatmáron első tudtál lenni: itt is megmutathatod, hogy ki vagy; itt sokan lesznek: nem hiszem, hogy első lehess; de azt megkövetelem, hogy itt is okvetlen Ilyés előtt légy. Jegyezd meg: én nem a bizonyítványnyoból foglak megítélni. Én csak azt nézem, Ilyés előtt leszel-e, vagy nem? Kétféle tanuló; Szatmáron utánad volt; ha itt elődbe vág: nem taníttatlak. Érted? Nem taníttatlak, hanem boltoz inas leszel. Ismered? Szeresed?”

E szavakkal bucsuzott el apám Debreczenben tőlem, mikor 1852. őszén novitius rhetornak bevitt.

Borzasztó! Én és boltoz inas! Én, a ki már akkor halhatatlanságról álmodoztam. Én és kézi munka! Én és mesterember! Hogy én: ne tanuljak! Hogy én: ne tanulásból éljek! ne szellemi munkából táplálkozzam! Hogy én közönséges ember legyek! Csak úgy, mint más. Csak mint akárki. Én, a ki már akkor verseket írtam, pedig még egy esztendő választott el a poézistól. Hogy én — hisz ez borzasztó! A hideg a hátamba állott. Nem bírtam szólni. Állottam és sirtam. Apám, mielőtt a székre ült, megcsókolt, s elment haza Dobrára.

A gazdám egy kalapos mester volt a Darabos utcán. Vozári Lajosnak hívták. Három-négy házzal errébb a telektől, a melyen Csokonay Vitéz lakott valaha. Átellenben Veres zongora készítő udvara. A kollégium hátsó kerítésén ablakunkba látszottak a gimnázti különböző rudjai és hintakötelei; megannyi misztikus szerszámok alig nyiladozó falai szemeim előtt. Apámnak nem rossz helyen járt az esze, csak egy kissé kegyetlen volt hozzá.

Nem hagyott magamban. Ilyés Lajost, a félelmet, megszerelte mellem rendes lakósnak. Mind a kettőnk felügyelőjeül pedig kerített egy 18 éves rugott borjut, vagy is: egy biennisi diákot, Győry Pistát Ökör-tőről. Pap fiuk voltak mind a hárman és szatmármegyiek. Jól megértünk együtt; nem volt közöttünk soha semmi zene-bona. Együtt jártunk Ilyéssel a nagy erdőre. Min-

dentvő. Elválhatatlanok voltunk. Szerettük egymást. Legalább úgy hittük sokszor, sokáig. Pedig bensőnk, valójában meg volt mérgező. Az én lelkem legmélyén ott lapangott egy kínos gondolat: Ez a fiu engem szerencsétlenné, semmivé tehet. Előmbé vág. Legedesebb játékaink, lapdázásaink közt is nem egyszer belenyilallott a szívembe, — akárhogy tudtam is a lecském: — eredj haza, tanulj; hátha Ilyés jobban tudja, mint te; elődbe teszik, boltoz inas leszel.

Ő nem hallotta, a mit apám mondott. Én nem mondtam meg neki soha. De benesejében lelke legmélyén neki is kellett egy mérgező fulánkot rejtegetnie. Szatmáron ő második volt előbb; én harmadik. Az év vége felé én levettem őt a kettővel vágtam előbe. Lehetetlen, hogy az ő szívébe is bele ne nyilalodott volna olykor valami olyanféle érzés, a mi az én életemet igazán megkeserítette. Titkon mind a ketten féltékenyek voltunk. A vetélyvagy martalécai; valóságos képmutatás, már az iskola padjain; a 12—13 éves tacsók között. Az élet kicsiben.

Külföldben meg volt ennek az apám-terkedésének a haszna.

Ilyés szorgalmasabb volt, mint én.

Az én eszem — úgy tetszik — jobban fogott.

Én többnyire előbb letettem a könyvet, mint ő.

Leültem a nézetem, hogy ő még mindig magol. Kis idő múlva megjíjtem: hátha már most jobban fogja tudni mint én; újra elővettem; újból tanultam én is, következképpen már így csakugyan nekem kellett jobban tudnom. Klassifikálva még nem voltunk, oda ült kiki, a hova tetszett. Én a negyedik padba húzódtam, Ilyés a harmadikba. Az elsősről lelkünk titkos mélyiben már mindketten lemondunk és pedig teljes megnyugvással, mivel olyan elsőnk volt, ki az a b c-től kezdve minden gráduson keresztül megtartotta első helyét: Ujfalu József debreczen szülötte, árva fiu most híres orvos. Ez tehát egyiktüket se háborította mindketten magunkkal voltunk elfoglalva csak.

Ladányi Gedeon volt a professzorunk.

Még ez évben nem fogadta el a nyilvánosságot a debreczeni főiskola. A régi rendszer szerint tanítottak benne. Minden osztálynak egy külön professora volt. Az tanított minden tantárgyat. Így tanította Ladányi a negyedik osztályt a régen u. n. „novitius rhetoricát.”

Majdnem egy hónap telt el már, mikor egy délután órák van a görögéből. A Dereskeről jött első eminens Csizsár István kinlódott egy konstrukcióval — nem boldogult sehogy se; ennek a segítségére lettem fel-szólítva.

No lássuk, hogy áll Szatmár a görögéből! Kovács Gyula! Magtudná-e fejteni azt a csodát, a mivel Dereske nem bír? Tudja-e mi ez a szó: elthon? Elpirulok tetőtől talpig. Ugy tesztek, mintha gondolkoznám. De tudom, hogy nem tudom — végre ki nyögöm, hogy nem tudom.

Nem-e? néz rám hosszan fényes fekete mély tüzi szemével, a barna fűrtű Ladányi, — szép férfi volt. No bizony, akkor kár volt olyan messzi földről ide fáradni! Hány mértföld ide Dobra? Nekem ezt mondani! Majd elhelyedtem. — Tizenhat — motyogom. De már ekkor teli volt a szemem könyvvel — eszembe jutott egyszerre minden. Mit mondott apám. Ilyés Lajos, hogy ujjong magában. Visszatérhetetlenül elkezdtem sírni, zokogni, de oly hangosan, oly kesereven, hogy Ladányi maga kezdett vigasztalni és csodálatos! minél inkább vigasztalt, annál jobban összeszorult a szívem és belelelt egy fértály óra, míg magamhoz bírtam térni. Az óra vége felé újból felszólított, talán gyöngédségből, hogy alkalmat nyujtson a magam rehabilitálására. De most már a németből. A Márten grammatikája volt a kézikönyvünk. Négy declinatio. Rendetlen főnevek, melyek egyesben a második deklinatio, többesben pedig a negyedikre tartoznak — kivételek — csoportokba szedve. Igék — mivel összetéve vesznek föl ge — szótagot, mivel nem p. o. a be e m p ent, er, ge, hinter, misz, ver, vol, über, unter, vider, zer, — az ezekkel összetett igék nem vesznek fel ge szótagot a participi perfectumban stb. Rettenetesen tudtam ezeket, s boldogan fűttam. Kérte a latinból, kitapogatott és nagy meglepéddel végezte examinációját és szavakkal: De a ki ennyire biztos a grammatikákban, hogy akadhat fön egy elthon-on, mert erkhomai-nak mégis csak hallotta hírét? Azt teszi: „megyek”, hogye, hisz azt tudom. Igen, igen! — rendetlen ige elthon a második aoristos első személye. Jövőre tudni fogja. Nem kell mindjárt elérzékenyülni, sok

nap van még hátra ebből az esztendőből, összeszokunk mi, látom. Szatmármegyiei vagyok ám én is.

Csengettek; vége volt a délutáni lecskének. Ki volt boldogabb, mint én?

Uj remény! Uj lelkesedés! Tanultam mint egy ördög. Telt az év. Folyt a harc változó szerencsével.

Kriát kellett írunk.

De már ebben okvetlen legyűrőm Ilést — gondolom. Ő nem irt még magától semmit. Nekem pedig már verseim vannak.

S mi történik? Valamennyiünké fölött — még az Ujfalusijét se véve ki — az övét tüntette ki Ladányi dicsérettel.

Uj kétségbeesés! Uj lehangolódás! De tanultam és olvastam újból, mint egy állat.

Elérkezik végre a várva-várt nap, június 27-dike vége lesz a bizonytalan hanykolódásnak; nem kinoz többé az, Aut Caesar, aut Tóth Pál. A diligentia utolsó órája. Csengetnek. Ladányi veszi a kalapját, előre hajlik a katedrától és jelentősen hangsúlyozva szól:

Holnap kilenczkor examen. Három fertály kilenczkor ünnepi öltözetbe itt lesznek mind; felolvasom a klassifikációt és abba a sorrendbe fognak tlni, a mint felolvasom.

Nem délutáni lecske óra volt ez, hanem délelőtti tizenegy. Egész napunk olyan vakációszert volt már.

A boldogság előnapja lett volna ez nekem is ép úgy, mint az egész osztálynak, ha az a pokoli kétely nem dul szívemben, hogy vajon: győztes leszek-e hát? Másnap három fertály kilencz; tehát majdnem huszonkét óra hosszat égtem a gondolat gyehennáján: hátha előmbé teszik Ilyést! A becsületet jóllelt kalapos új kalapot készített titkon az examentre. Uj cipőt hozott számomra, hogy ne legyen fogyatkozásom semmiben. Milyen örömet, milyen gyönyörűséget okozott volna máskor az ily meglepetés. Most nem ért semmit!

Mi haszna minden: hátha boltoz inas leszek. Egész nap alig ettem valamit. Nem volt egy porcnyi nyugtom. Égtem elevenen, mint azok, a kiket az inquisitósütőgettetett. Nem aludtam. Be se hunytam a szemem. Siralomházban ültem. Nem kérte senki, semmit. Gondolták, hogy félek a nagy naptól. Ilyés? Ilyés, bizonyosan affélékkel küzködhett, minőkkel jó magam. Épen azért szerencsémre nem tett célzást, vagy megjegyzést viseletemre.

Végre felvirradt a nagy nap. Junius 28-dika. „Felöltök természetnkre a legszebb ruhát.”

Azt hiszem, úgy néztünk ki mind, mint jóra való tisztességes mesterlegények. Nemcsak szegények voltunk, de jó erkölcsű puritán reformátusok is.

Három fertály kilencz.

Hemzsegünk, zsi bongunk, zsinatolunk. Tettetem, hogy jó kedvem van nekem is mint a többinak, nevetgélek, mosolygok. De szemem akaratlanul is örökre, az ajtó felé forognak, annak nyílását lesik. Jön-e már? Oh bár! Vette véget vergődéseimnek! Kinyílik az ajtó. Jön a dalias fekete ember. Ott áll már a katedraban. Leteszi kalapját, fényes sétatöbóját. Igazítja székét. Nyul oldalzsebébe. Kiveszi az ívet, a végzetes írást, nyitja botogatja, készakarva lassan, hogy hadd kioldjunkt meg, egy pár perczel többet, mert a kicsinyekkel játszanaka nagyok, mert hisz ők is voltak valaha kicsinyek, tudják jól magokról, hogy mi dobogtatja az apró népnél is azt a baloldalon zakatolva, zsongó, piczi busdarabot.

Szóra nyílik ajka:

Tehát a mint mondam: rendbe fognak tlni úgy, a mint olvasom.

Lélegzetem elállt.

1. Ujfalu József.

2. Bartha Szabó Gábor.

— Kisrád a torkom. Nagy kinosat nyelek.

3. Kovács Gyula! jól megnyomja a Gyut egy kis szűnetet tart, hosszasan néz reám.

Nem tudom, hogy mentem, de csak oda mentem, harmadikságomnak menyországgal teljes, királytrónusokkal felérő helyére.

Nem hallottam semmit. Csak egyet gondoltam.

Ilyés, most már jöhet az akár épen mellem, akár a grádusnak akár mely pontjára. Csakhogy én itt vagyok. Én vagyok az ország legboldogabb fia! . . . Nem tudtam én azt akkor így kimondani, de, hogy azt éreztem, érzem még ma is és érezni fogom öröközőm örké! . . .

Öreg harczos dala.

Hol vannak a hősek

Az örközöld galylyal?

Az örtítzek lángra

Miért nem világít?

Mért nem költi zajjal

A pirosló hajnal

Elzugott harczoknak

Nyugvó daliát? . . .

Büszke rivalgása

Harczi dicsőségnek

Átenyészett halkán

A zokogó dalba;

Ifju nemzedéknek

Ajkán más az ének;

Más időnek sir fel

Lendülő fuvalma.

Többé nem harczai zaj

Veri fel a csendet . . .

Prűszögő paripánk

Nem vár indulóra . . .

Hol lobogónk lengett,

Diadalunk zengett,

Unalmasan ásít

A hallgatag róna.

Oh, csupán még egyszer

Láthatnám e lángnak

Messze éjszakába

Belobogó fényét! . . .

Jertek elő, bátrak! . . .

A széles világnak

Mutassuk még egyszer

Hazám dicsőségét! . .

Szabó Jenő.

Egy kis indiskretió a csókról.

(Irt: Szabolcska Mihály)

Motto: „Allah lényét ne fűrkézd csak imádd.
A csókot gyakorold ne magyarázd.”

Én én mégis magyarázni akarom.

Hja! nem lehet minden ember Pharaó, a kinek egyetlen hivatása, hogy álmodozzék édesden. A Józsefek sorsa aztán magyarázatni azt — úgy lehet álmaitan éj után.

Igy adtam én rá a fejemet, — hölgyeim és uraim! — hogy magyarázzam itt Önök előtt, a mit álmodtak vagy álmodni fognak a kimagyarázhatatlant, a csókot.

Csak attól tartok meg e hasonlat után, hogy az Önök várakozása lesz majd (ellenkezőké) az a „hét kövér tehén,” mely — noha elnyeli az én hét „rut és ösztövré” teheneimet — „de mindazonáltal meg nem elégtettik”. . . .

No de hát a csók és az elég, ugyis elmentés fogalmok.

Nehézebb tárgyaikon azzal szoktak könyvtári a felolvasók, hogy az előadást mutatónyokkal kísérik. Az én tárgyam ugyan így elméletileg — nehéznek elég nehéz, de a mutatónyokat — fájdalom — mellőznöm kell mégis, különösen két okból.

Elsősorban is azért, mert mit is szólnának Önök arra, — igen tisztelt hölgyeim, ha neki gyűrűközve, a búvészekkel én is ilyenformán akarnám elkezdni a mondani valómat, hogy „Szabad kérnem egy pár kemény kalapot a közönség köréből.”

Az én tárgyamhoz — persze nem kemény kalapok kellene!

Aztán meg másodsorban úgy sem félek én senkit attól, hogy ebbe a tárgya — mutatóny nélkül majd belezavarodik . . .

A kísérletezést hát odabízom kinek-kinek a magán szorgalmára.

A csóknak nagy jelentősége van az emberiség történetében. Eredete a történelem előtti időkbe nyúlik. Sőt a történelmet egyesesen az elmulasztott csókok csinálták. Mert a történet könyve. A ki nem haragszik: nem háborúzik. A ki csókolózik, az pedig bizonyosan nem haragszik.

(Denique a királyoknak, meg a kardos asszonyoknak mindig csókolózniok kellene.)

Különbem hadd mondjam ki inkább előbb, mint utóbb, hogy a csók nem csupán a szeretet jele a minek tartja sok naiv ember, és minden fiatal leány.

Csók kétféle van, úgy mint: igazi és hamis csók. Az az arany, ez az utánzat. S így rendkívül ügyes utánzatokkal találkozunk.

Ezt a utánzott, talmi csókot, Judás találta fel s az emberiség halálja máig is az ő nevével nevezi.

S ennek a Judásnak annyi mindenféle utánzója akadt nem- és osztály-különbség nélkül mind e mai napig, hogy — egy prófétai pillanatban — bizonyosan ez is hozzájárult az ő haláljáig való elkeseredéséhez.

A Judás csóknak az a legfőbb veszedelme, hogy nehezen ismerzik ki a többi közül. Mesterré itt igazán csak a gyakorlat

tehet. — Minden virág egyforma szép nekem, ha nem értek a botanikához, pedig talán a legszebb színt a legmérgesebb. Tessék botanizálni!

No de hagyjuk most a mérgező nővényeket, ne hogy még arra a vétekre vigyek itt valakit, hogy fogadást tegyen magában a csók ellen — én miattam! . . . mikor tudom, hogy nemcsak arra úgy is csak megszegné azt — ha már aztán nem is éppen én miattam!

Különbem azért, hogy a pénzpiacra hamis aranyok is forognak, nagyon kevés ember gyűlöli az aranyat. Így vagyunk a csókkal is. Olyan ez, mint az imádság. Előbb-utóbb megfordul — bármilyen alakban — minden ember ajakán csakhogy ezt persze nem szokták olvasni szedgetni.

Királyoktól le a koldusokig minden ajakra szállsz te: szeretet apoteozisa: csók.

Koldusoktól fel a királyokig minden ajakhoz oda tudsz te lopózni kétszínűség viparája: csók.

Hogy mi a csók, bajos volna definiálni. Aztán még a mennyi fajta van annyi lenne a definitió. Én nem hiszem, hogy két van teljesen egyforma tengeri csó.

A hányan vagyunk itt, annyiféleképp határozunk meg a csókot.

Vigjáték: ha házassággal végződik.

Bohózat: ha a sötétbe a leendő anyósodat csókolod meg a leánya helyett, a mi különben dramolettenek is beválhat a szerint, a mint azt már az anyósa válogatja.

Ha meg a szobaleány játszaná ugyanazt a szerepet, a darab népszimul felé gravitálna.

Sőt az operettek fájába is belevág ha sonlatosságával a csók, ámbár a mi a zenét illeti, itt nem a szerepet, hanem a szereplőket hedgesdük el olykor érte.

Ha pedig nemcsak Romeo, hanem Julia is könyvet hord még a hóna alatt, a csók tragédiává is válhatik, a mi tudvalevőleg a hős vagy a hősnő bukásával végződik.

(Ezek a csókok lennének az „ifjúkori kísérletek.”)

Ha meg utazás közben, valami szerencsés vasúti szerencsétlenség következtében szomszédnők ajkaival érintkezik véletlenül az ajkad; ez a csók egy kész modern regény — a melyben a véletlen a fő mozgató erő. Ha pedig az a te szomszédnő még leány s te házasedni akarsz: csókod olyan tározaregényvé válik, a melynek „folytatása következik” a szerint t. i., a milyen kitalásod van az előfizetési összegre.

Elbeszélés lesz a csók, ha mikor a szobaleány az előszobában kapott csókot, egy érzékeny pillanatban odabent elbeszéli. A mikor aztán az elbeszélésre hamarosan megkapod a kritikát is!

Ujdonság, még pedig szenzációs ujdonság, ha éjjelután kertlőn haza a kaszinóból a feleséged megcsókol a nélkül, hogy összeszúdná.

Hanem ez — az ujdonságok szokása szerint — „kacsa”-nak is bizonyulhat, ha t. i. másnap reggel eszébe jut helyrehozni az éjszakai mulasztást.

Igy definiálhatnók tovább a csókot a nélkül, hogy tulajdonkép tisztába jönnének vele.

A poéták után is bajos dolog volna eligazodnunk, tanult mesterségek lévén nekik a hazudozás. Aztán meg ők rendesen ebéd előtt is vannak még, mikor olyan rapsodikus hangokon dicsőítik a csókot.

Éhes gyomorral pedig — nyilvánvaló dolog — nem valami nagy mesterség dicsőítő strófákat zengedezni akár a spenőthoz vagy a fordított káshoz sem.

Annit megérthet az belőlük, hogy valamennyinek ez az egy óhajta volna csak: örökre ott csügghetni „az ő” bibor ajkának égő rubintkörén; . . . azon a rubintkörön, a melynek egy esztendő múlva bizonyosan csak a zálogszeduláját találád már nála meg, ha csakugyan rubintkó volna az a rubintkó.

A csókok egy tekintélyes részének ezt a címet adhatjuk, hogy „atyafi csók”. Ezek a szelidebb jellegűek.

A papa, meg a mama csókja mindig nagyon tiszteltetelmű csókok maradnak — ámbár, ha valójában diák s százszor elismert ezer jó tanács kíséretében nyomták azt nagy jóakarattal ajkaidra: sok hasonlóságot lelhetél köztük, meg a töltött káposzta közt, melytől siránkozva panaszkodta az egyszeri gyerek, hogy azért a parányi husért mennyi káposztát kell neki megenni.

A legtöbb atyafi csóknak ize és értéke — fájdalm — attól függ már manapság, hogy mikor kapod, az osztózkodás előtt-e, vagy az osztózkodás után.

A jó bácsik és nének csókjai legtöbbnyire a csók tekintélyének a rovására mennek

E kategóriából azonban messze kiesik, mikor az unokatestvérek — kivált a távoliabban — csókolóznak, jámbor styafiságos indulatból. A mi nagyon hasonlít mégis ahoz, mikor szerelmes regényt olvas a diák — a görög syntaxis táblájába téve.

Van csókja a barátságának is, a mi a férfiak közt egy meleg készítség számba megy. S ez lehet a legigazibb, de soha sem elégti ki — aethetikai érzéseinket.

A nőkre azt fogták az ellenségeik, hogy az első két udvarló, meg az első különböző szabásu ruha óta — köztük igaz barátság nem igen lehet.

Hogy ebből mennyi igaz: nem tudom, de annyi áll, hogy sokkal szaporább köztük a csók, mint az igaz barátság. Ha két barát — huszonnégyezer találkoznak huszonnégy óra alatt: ugyanannyiszor csókolná össze — egymást — a mi már csak azért is nagy önfeláldozás, mert a csókolódzás alatt egyikük sem beszélhet!

Sajnálhatók azt a tömémenten puska-por, a mi a hadgyakorlatok idején kárba megy, ha nem tudnánk, hogy csak így tanulhatják meg a katonák a hadakozást s elvégre is a mi javunkra tanulják.

És az ilyen hadgyakorlatok meg a nők csókolódzása közt nagyon sok a hasonlóság.

Itt is kárba megy a puska-por, de legálább tanulnak rajta csókolódzni, a mi javunkra!

Az eddig emlegetett csókok közt fordul elő leginkább a csóknak az a hamisított válfaja, a mit fentebb a Judás nevével hoztunk kapcsolatba.

No, ha valami malicizosus ember ülne most itt, az én helyemen, nagyon alkalmasnak találna a Judás csók emlegetését arra, hogy most már az anyósok csókjairól beszéljen.

Tölem azonban nem kívánhatja senki, hogy egy pár rossz viccért előre ellenségesem tegyem az anyósomat; annyival inkább, mert előre kifejeztem, hogy jobb, ha mellőzzük a mérges növényeket!

A házasság volna tulajdonképpen az az állam, melynek monopoluma volna a csók. Minden más csók csempészet, s az állam rovására megy. (Ebben az államban magam is szívesen lennék finánc, feltéve a finánc urakról annyi filozófiát, hogy ők maguk sohasem szívnak trafik dolányt!)

Különb a mamák és a nagynénik itt a legügyesebb fináncok. Rendőri tudományuk szerföltt alapos lehet, a mennyiben a saját ifjokoru tapasztalataikon alapszik.

A legügyesebb tolvajból válik a legjobb rendőr! Ha így halad a világ, a mint halad, még valami bolondos angluside is találhat fel egy ellenőrző masinát.

Garde des dames villanyerőre! Jaj nektek jövő század szerelmesei! A csókkal az emberek két nagy részre oszthatók. Először: a kik a csókot szeretik. Másodszor: a kik tagadják, hogy szeretik. Harmadik osztály nincs. Ennek a szónak, hogy „nőgyűlölő”: semmi gyakorlati értéke sincs.

Az emberiség legnagyobb alakjai, tudósok, bölcseszek, államférfiak és hadvezérek mindnyájan itélték azt a kort, midőn a világ mulandó dicsősége helyett egy pár piros ajk csókjáért epedtek. Nem is említve a verscsináló nagyságokat a kik — tudvalevőleg — minden időben bolondjai voltak a csóknak.

Már azután vagy azért, hogy legjobb volt az izléstük, vagy, hogy egyáltalán nem szerettek gondolkozni, Bizonyosan volt idő, teszem fel mikor az aranyszájú Ciceró csak egy-egy jói ismert formás tunika feltűntét leste a mozgalmas forumon minden ékesszólásával egy pár olvasatlan csók kieszközlésén mesterkedett valamelyik eperszájú Veturia vagy Fluvia oldalán.

Xantippe nagyszasszony se volt mindig olyan hárpia természetű, mint a milyennek a hagyomány után sokan maig is ábrázolni törekednek.

Bizonyosan angyal volt ő is — mint a többi az első csók idejében. Oh te bűvös bájos álma minden emberi szívnek te köstölő adott pillanatot az örökélet üdvösségből: első csókja az első szerelmének be okos ember is volt, a ki téged kitalált!

Mindent el lehet felejteni, csak ezt nem. Hogy mikor született, vagy kinek az adása vagy, hűség eskü, „sirig tartó” szerelmeket, — de az első csók édességét soha!

Kivéve tán a kinek több első csókja lévén, idővel maga is belszararodik, hogy melyik is volt hát a legelső?

A spártaiak nagy kontárok lehettek az emberi szív ismeretében, különben nem törték volna pálczát gyermekeik fölött, már csecsemő korukban, hanem bevárták volna a csók hatását. Mert itt kezdődik tulajdonképp az ember.

Ne bántsátok hát a mai fiatalságot, ha minél előbb ember akar lenni a talpán. Az az egy pár ártatlan csók elvégre is nem a világ. A hiba csak ott kezdődik, ha a kisasszony hamarabb megtanul csókolozni, mint fánkot sütni.

A csókok története „lopott csók”-ról is beszél, csakhogy szeretnénk én látni azt a jogászt, a ki ere g-t csinálna. Mikor a kit meglopnak — a kárvallatt — egyszersmind az orgazda is.

Aztán meg mivel a tolvaj a lopott tárgyat önként minden bírói beavatkozás nélkül azonnal visszaadja: ez azt hiszem, magában is nagy enyhítő körülmény Különb nem is igen szokták ezt törvény elébe vinni.

Csak az adomák krónikájában van az a mindenki által ismert eset följegyzve, — a melyből aztán az ismeretlenek értékét is könnyű kiszámítani — mikor jól neki temett palóc leány feljelentett egy apródát legénykét, hogy az őt erőnek erejével megcsókolta.

— De hát, hogy eshetett volna az, — kétkedtet a bíró — mikor a válladig sem ér?

Mire szemlélítve sietett magát föltálcálni az őszinte panaszos, hogy:

— Ugy ám, de én meg le tudok hajolni!

Ebben az egyben el van mondva többkevesebb igazsággal minden rabolt csók története!

Vannak áhitatos csókok is. Például, a melyek a különféle szent atyák márványból formált lábaira hullanak. A miknek már per-se vajmi kevés hasznát veszik. Tudniillik az illető szentatyák.

Vagy mikor egy-egy vallásosabb kedélyű leányka — nagy titkosan és meleg buzgóssággal — az imádságos könyve lapjait csókolgatja.

(Hogy aztán azok között az ájtatos lapok között kinek az arcképe van: ahoz semmi köze a hitetlen világnak!)

. Az a különben nagy életbölcsességgel formált, népies közmondás, hogy „a ki fázik reszkessen”, a szerelemben is érvényt szerez magának; olyan formán, hogy a ki egyszerű szerelmes, annak okvetlen csókoloznia kell.

S ezen még a mamák mindenütt jelenvalósága sem segít.

Ha nem lehet az arra rendelt eszközökkel, a kezeknek egy-egy lopott érintkezése vétetik csók gyanánt. A mi, a maga elfojtott mivoltában csak annál veszedelmesebb.

Sőt kétségbeesett szerelmek a szemekkel is tudnak csókolózni. Okosabban tesszed azért, ha minden eshetőségre készen, sohasem viselsz pápaszemet.

A csóknak ezt a fejét „kacsintás”-nak nevezik, s ez a többi fúrangos találmányok között — legalább a tökéletesítése — szintén a mi korunk érdeme.

Jámbor nagyapáink — meglehet — rá fogták volna még, hogy valami egyiptomi szembetegség!

. Egymástól távollakó szerelmek meg papíron szoktak egymással csókolózni.

Es ha levélben jól össze lehet szidnunk egymást, miért ne lehetne ugyanott csókolózni is;

Maguk a felek is érzik ugyan, hogy az efféle csók egy kicsit — nagyon is testnélküli. Olyan formán segítnek hát magukon, hogy a minőséget a mennyiséggel tatarozgatják.

Ki látott már levélben küldött csókot kevesebbet százezernél??

Valami kárörvendő egy látvány volna az: egyszer-egyszer a szavukon fogni őket. Hadd csókolózzék le egy végtében mind a százezert!

Ha egy csókra — közép számitással — hat másodpercet veszünk, (azt hiszem, ennyi elég) esik egy órára hatszáz csók, egy napra negyven négy száz. Pedig nagyon lehet, hogy közben még meg is éhezzenek. Szóval summa summarum a százezert csókra körülbelül egy hónapi idő kellene.

A ki nem hiszi, próbálja meg!

A csóknak, ha megállapított ára nincs is — mert ára mindnyájának van — ugy néha napján, jótékony célra elköttyetveket egyet-egyet. S ilyenkor magas az ártója. Azonban ha ugy egyszerre mindenestől megvennéd: „átalában” kevesebbe kerülne.

Legdrágább csók az, mikor a királyok csókolóznak. Mert az egy esztendei béke mellett néhány százezer új kalibertű ismétlődő puska is jelent.

Épen ugy, mint néha nap egy-egy új divatu kalapot vagy ruhát a felesleges csókja. Egyes népfajoknál a csóknak sajátos elfajzására találunk. Így például a derék eszkimók — ők tudják miért — az orruk hegyével csókolóznak. A mi szerfelett kényelmes lehet az eszkimó férfiakra nézve, mikor ebéd után, egy füst alatt csibukozhatnak is.

Gondoljátok meg ezt asszonyok, menyecskék, a kik a pipafüstöt nem igen szeretik, de a csókot igen!

— A kardokról is mondják, — az ellenséges meztelen kardokról, hogy csókolóznak.

Hadászati szempontból nagyon czélszerű dolog volna ellenséges golyókat is megtanítani csókolózni, ha már reptüni megtanították.

Igaz-e népfelkelők?

Én és a fiatal ember . . .

Azt mondják, hogy „a ki szerencsétlen a kártyában, szerencsés a szerelemben.” No ha ez igaz, akkor én borzasztó „disznóban” vagyok a kártyában, hogy mű kifejezéssel éljek, mert mindig felstltem a szerelemben. Mert dacára, hogy nagyon komikus lehet az, ha egy komikus szerelmes, én azért mégis szerelmes bátorodtam lenni. Ideálom egy aranyfürtű, rózsá ajku, gyöngyosor fogu, Junóit termelt leányka volt s Rómó hozzá képest szinatanodai első éves növendéknek sem vált volna be szerelmével.

Eleinte csak a szinpadon coquetiroztam vele, később a páholyba, a hol rendesen tlni szokott, kis levélkét dugtam el, a melyben feltártam előtte egyedül érte sajtó szívem fájdalmát, kérve, hogy boldogiton egy-egy tekintetével s a választ rejtse a páholy szögletébe, hogy megtalálhassam.

Izgattott voltam egész nap, az ebéd nem esett jól, nem találtam helyemet, a kártya nem szórakoztatott, de én szórakozott voltam annyira, hogy negyszer is osztottam egymásután s a többiek kinevettek.

Billiárdozni kezdtem s már a harmadik lökésnél végig hasítottam a posztót. Bolyongtam az utcákon s csodálatos, mindig az ő házuk előtt találtam magam. Az igazgató rémtlten csapta össze a kezét, midőn meglátott. „Hát mi lelte magát? Veréb Jankót kórszakállal és ősz parókával akarja játszani?” Akkor vettem észre, hogy nagy szórakozottságomban Petur bánt maszkiroztam ki, s a magyar nadrágot a csizma fölé huztam.

Végre harmadikat csegetnek. Ő ott van, néz azokkal a szép kék szemével, melyekhez képest az ég azurja csak olyan, mint a buza virág mellett a kapa dohány füstje, s mosolyog. Oh, hát olvasta s nem nehezelt érte s a papának sem mondta el? Pista, mégis csak nagy Don János vagy te. Vig voltam, s oly büszkén járkáltam aszinpadon, mintha nem is Veréb, hanem legalább is Kanári Jankót játsztam volna.

Már ekkor bántam, hogy az előre fizetett abbonirozott ebédem nem ettem meg, de már késő volt. A válasz csakugyan ott volt a páholyban: „Holnap délután 3 órakor a korcsolya-térén.” No, ez már nagy baj, mert én soha életemben nem korcsolyáztam. No mindegy, majd csak megy valahogy, s eladtam az ősi felöltőmet, meg egy nadrágot a handlénak s vettem rajta korcsolyát. Egész délelőtt próbálgattam, de sehogy sem ment s egy telve voltam kék foltokkal a sok eleséstől, mintha kékfestő gyárbeli napzsámos lennék.

Ahá, ott van, s mint a madár reptül a tükörsima jegen egy fiatal ember karján. Oh a kis kigyó, hát azért hívott engem ide, hogy tanuja legyek ennek! Eh, mindegy itt a levele, jogom van megszólítani . . .

Felkötöttem a végzetes korcsolyát s feljőkk közeledtem, de ez a közeledés minden volt, csak korcsolyázás nem s nagyon hasonlított ahhoz, mikor a kis gyermek járni tanul.

Végre előtte állottam s szemem sugarától megbűvölve elefedtem, hogy a jegen vagyok, meghajtom magam:

„Nagysád, én Főr . . .”

Puff, kicsuszik a lábam s a milyen hosszú voltam, hanyatt vágtam magam a jegen, s csak is kettőjűk segítségével birtam talpra állani. Tehát a bemutatáson a szószoros értelmében átestem.

Hazakísértük én is, a fiatal ember is. Bemutatott a szüleinek engem is, meg a fiatal embert is. Gyakran jártunk hozzá, én is, meg a fiatal ember is.

Egyszer összeszólalkoztunk a leány miatt én és a fiatal ember, s párbajt viv-

tunk, már t. i. én és a fiatal ember. Lőtünk, de nem találtunk, sem én, sem a fiatal ember.

Első dolgom, hogy az angyalt meglátogatom, így gondolkoztam én is, meg a fiatal ember is. A kapu előtt találtuk a szakácsnőt.

„Hol van a kisasszony?” kérdeztük egyszerre, én és a fiatal ember.

Ma reggel egy huszárhadnaggyal jegyet váltott — mondja a szakácsné . . .

S mint két kőszobor, úgy bámultunk egymásra, én és a fiatal ember.

Főriss Pista.

Gondolatok.

A hivatalos rendszabályok soha sem adhatnak életet. Ellenkezőleg azt megdermesztik. A lelkek utja annyira különböző, hogy ki a hivatalos rendszabályok segítségével akar nevelni, az legelőbb is megöli a lelket, aztán a lélek nélküli gépsket, körvonalozza, fegyelmezi, formulárek szerint csoportosítja, gyönyörködik abban, hogy engedelmeskedik minden a parancsszóra. Csak egytől fosztotta meg az emberi lényt, épen attól, a mi isteni, a teremő erőtl, az önálló énjétől! Istentelen kézzel rombolta azt a legistenibb művet! De hát sejtelve sem volt róla, hogy mit teszzen. Nem tudta, hogy megérteni az emberi természetet, az anyni, mint előre érezni abban, a mi még nincs, azt a mi lehet. Az anyni, mint szeretni. Ezért oly társadalomban, mely nem tördök a lelkekkel valódi szövetkezés, lélekkel bíró egységes szellemi csoportosulás lehetetlen, csak utópia marad. A szövetkezés épen az eszmény által az eszményben egyesít. Az iskola is ily lélekkel bíró egység, ha csak a rendszabály tartja össze, megad valva!

De Gerandó Antonina.

Erzsi férjhez megy.

— Irta: Megyeri Dezsóné. —

Az özvegy jegyzőné újságolja ismerőseinek a faluban:

— Erzsi férjhez megy!

— Ugyan ugy-e? A segédjegyzőhöz? Persze régtől láttuk, hogy a fiatalok hajlandósággal viseltetnek egymás iránt.

Jegyzőné asszony nem szól közbe, csak mikor a beszélő szünetet tart, várva szavaira aa igenlést, ellenveti némi büszkeséggel, melybe valami kicsi szégyenkezés fele is vegyül:

— Dehogy s segédjegyző! már az csak nem való az én lányomhoz, aki annyit tanul a városban! Halkabban teszi utána: A fiatal uraság veszi el . . .

— A Grünbaum fia? de hiszen az . .

Az asszony sehogy sem jut tovább; mintha torkán akadott volna a kimondandó szó. Ez abból ered, hogy a jegyzőné meg a megboldogult ura révén mindenki tiszteli, nem lehet tehát szemébe mondani olyan gorombaságot.

— Az ám, lelkem, siet közbe vágni jegyzőné asszony. Hiszen nincs is egyéb baj . . De hát mit tegyünk? Nagyon szereti a lányt, azt mondja, alig várja, hogy összekérüljenek.

— Biz ez nagy baj jegyzőné asszonyom, mert én mégis csak ugy tartom, jobban illelenek Erzsiéhez a segéd-jegyző, a ki derék egy fiatal, hamarosan haza is vihetné az asszonyt, mert — azazat teszek egy ellen — megválasztják az úrge diek.

— Tudja Imrékné asszony, a szívet nem lehet erőszakolni. Ki tehet róla, ha nem kell neki? A leány csak egyszer választthat leányfővel, hadd válasszon szíve szerint.

Jegyzőné szorgosan készülődött, mert Erzsi férjhez megy.

Megkérdezte az ismerőseitől milyen paplant vegyen a lányának? Csak nem vehet holmi piros kázmért. Selyem illeti meg, ha ilyen nagy szerencse éri.

Volt egy theologus fia. Az anya ennek is elújságolta levélben, hogy milyen nagy szerencse érte őket: Erzsi férjhez megy.

Meg is jött hamarosan a levélre, a válassz, ilyen formán:

— Anyánk írja, hogy férjhez megy hugom. A leányunk ez a rendeltetése, tehát szeretnék résztvevni örömutölkben. De a jegyzőék Erzsiéje nem mehet a Grünbaum fiához, valami azt mondja itt belüli, hogy te nem lehet a n a k a feleség.

Nem a vallás miatt, édes. Az egyenlőség korát éljük, s türelmesnek kell lennünk egymás iránt. Hanem a vér, a vér nem tagadhatja meg magát.

A Grünbaum fia . . . Ugy-e nem kell, hogy bővebben beszéljek az apjáról? Azért hát édes hugom, ha szerelmes vagy, parancsolod ki szívedből ezt az érzelmet; az akarat sok mindenre képes és boldogok azok, a kik

fájdalmak árán megválthatják magokat a nagy szenvedésektől.

Mert nagy szenvedés jutna osztályrészedül a Grünbaum oldalán, a ki igralom nélkül kidobálta a fészekből a rigófiókat kutba hajította kenyérét, mikor a vályogvető Simon éhes gyereke kérte tőle.

Könyvezve olvasta Erzsi a bátyja sorait. De ha szeretem, szeretem, hát hogy parancsoljak a szívemnek? Meg sem kísérlé; minek? ugyis hiába lenne!

Jegyzőné gondolkozóba ejté a levél Nem a vallás miatt, írja az ő okos fia, hanem a vér, a vér! Az igaz, sokat beszéltek az öregről; sokat, de jót — soha. Aztán a rigófészek, meg a kutba dobott kenyér . . egészen az apjára vall. Eh, régi dolgok, esztelenség, gyerekség volt!

Most is oda bent vannak a fiatalok a nappaliban. Milyen előkelő, urias az ifju Galgót; egyetlen izében sem Grünbaum, még a neve sem emlékeztet az apjára.

És földes asszony lesz a leánya, az ő aranyos leánya.

A jó kecségető képe elaltatta az anyai aggodalmat.

Azok ott bent nem bolygatták a mulatkat. Szívök nem ismert kétséget, aggodalmat. A jövőt terelve, élvezték azt, a mit a jelenperc nyujthat.

Ostoba az, ki mérlegel, mikor szerethet, ki a nyiló rózsát tűvise miatt nem meri leszakítani.

Erzsi rózsá s még tűvise sincs. Saját akaratából, szerelmesen onlik az ölelő karokba.

— Én édes gyönyörűségem!

— Szeretsz, igazán szeretsz? auttoggja reszkette.

— Nagyon, igazán; a szívemmel és véremmel egyaránt szeretlek.

(A vér! Éppen arról irt a fiatal pap a levélben. De kinek jutna az ilyenkor eszébe?) — És az apád!

Az apja! Hát merte is az öreg előtt említeni a jegyző leányt! Mikor ugy istudja, hogy kitagadná, Jehova minden átkát szórva fejére.

Hanem azért merészen nézett leány kérdő szemébe s ugymondta; — Nagyon erős küzdelmem volt, de végre beleegyezett.

A leány ujjongott a boldogságtól. Egymáséi lehetnek tehát. Itt az ő kicsi templomukban mondják el az örök hűség esküjét.

— Milyen szép lesz . . és a leány behunyta szemét, hogy jobban lássa a varázsképet.

Az ur asztala előtt látta magát, fején narancsvirág füzérral. Így lesz.

Édes elragadtatásban nem érezte, hogy az ölelő karok mind szorosabban fűződnek dereka közé. A kéjsóvár ajkak érintésétől tñz futotta át minden idegét.

Az özvegy jegyzőné pedig ugyanakkor újságolta — az isten tudja hányadszor, egy látogatásra jövő néném asszonynak:

— Erzsi férjhez megy; csak nem csinálhatok kázmír paplant, mikor földes asszony lesz belőle.

A telet felváltotta a tavasz. A leány ujján ott ragyogott az arany karika, de az esküvő már elkéselt.

— Az írásokat kell rendbehozni, a katonaság meg a . . . sehogy sem tudja kiejteni a jegyzőné azt a szavat. Fura dolog esküvő előtt keresztelőlől beszélni.

De azért megértik. Persze, nem csoda, hosszadalmas lehet az efféle. A ki huszonöt esztendeig imádkozik az egyik istenhez, az nem mondhatja csak így rövidesen: „volt szerencsém, most megpróbáljuk a másikat!”

Mikor a leányt kérdik, az halovány arcát daczosan felveti s ugy mondja:

— Az én dolgom, kinek mi baja vele.

Csak az anyja tekintetét kerti; nem szeret vele egyedül lenni, ugy huzza valami, hogy odaboruljon arra a szeretettől dobogó jó szívre s ugy sirja el: „Anyám, a lányod nyomorult, mert szégyent hozott a te becsületes fejedre.”

Maholnap már szárnyára veszi a hir, hogy mitv lett a jegyző Erzsi.

Mivé lett. . .

Ekkor éppen husvét volt s a bátyja haza jött papolni.

Hanem ebből a papolásból semmi sem lett, valaminthogy a jegyzőné theologus fiából sem lett pap, csak afféle közönséges rektor.

Ez így történt: Előbb megkorbácsolta az ifju Galgót, a ki az apját okolta mindenért. A kitagadás, meg az átok miatt, ha elhagyná az ősi vallást.

Az öreget meg — így beszéltek — kis hija hogy meg nem fojtotta, mert pénzt kínált ilyenformán:

— Nem a fiam szeretőjének adom, hanem gondoskodni akarunk arról a gyerekről.

Itt első ór! — A Széchényi-téren csak néhány napig látható! — Megnyitás április hó 1-én!

SCHEER MUZEUMA.

Rendkívüli nagy kiállítás
mechanikai történelmi életnagyságú viasz
alakokban a legkiválóbb mesterektől.

Éppen most érkezett Angolországból.
ÚJDONSÁG! AZ OROSZLÁNMEYASSZONY.

I. SZAKASZ:

II. SZAKASZ:

XIII. Leó pápa az arany trónszéken áldást osztva. Mechanikai mű Jung műterméből Londonból. Judit Holofernes fejével, mechanikai mű Kaulbach után mintázva Zeller tanártól. Rudolf trónörökös, szül. Luxemburgban 1858 aug. 21., nősült 1881 május 10. Stefánia főhercegnővel II. Leopold Belga király lányával, meghalt 1889 január 31. Mayerlingben. Baden közelében. Egy mechanikus műdarab: az anyai szeretet, egy párnai leány a szegény oszlopon a spanyol inquisítóból Miss Lola a mellbetegek elleni gyógyszer feltalálóját. Kossuth Lajos a legújabb fűtvel szerint. Legújabb, itt először látható a megboldogult német császár ő felsége III. Frigyesen Brahmán tanár által eszközölt gégefő kivágásának operációja (tracheotomia).

III. SZAKASZ: Eredeti történelmi kiállítás bel és külföldi ragadozó állatok, madarak, tengeri állatok, kagylók, bogarak gyűjteményéből.

IV. SZAKASZ: Stereoskopia terem a legújabb látványokkal, operák, operettek, ballettek, párisi színésznők, tájképek és életképek. — Eredeti nagyságú mechanikus viasz alakokban látható: I. Ferenc József ő felsége, Erzsébet magyar királyné ő felsége, Stefánia örvény trónörökös, I. Vilmos császár ő felsége, Bismarck herceg, Lajos bajor király, XIII. Leó pápa, Liszt Ferenc, egy a csatateren elesett francia tiszt haldoklása.

A muzeum reggel 9 óráig este 10 óráig van nyitva, valamint este fényes világításnál 15 kr. — Minden látogató emléklül egy értékes ajándékot kap.

Mint hogy ezen tanulságos és tudományos kiállítás a legújabbat és megtekintésre méltót nyújt és nagy utazásom alatt bel és külföldön a legnagyobb megelégedésben részesültem, reményem, hogy a nagyérdemű közönséget itt is kielégíthetem.

A tisztelt közönség becses látogatását kérve, vagyok
SCHEER KÁROLY. muzeum-tulajdonos.

308. (1-2)

KERESTETIK BÉRBE

egy 400—700 holdas
nem erdő-birtok
az erdélyi részekben.

Legalább 5 szobából álló lakház
és elegendő
gazdasági épületek
kivánsatnak.

Szíves ajánlatok a bérár és a birtok leírásával:

Győrfi Pető
nyug. kir. törv. elnökhöz küldendő
MAROSVÁSÁRHELYRE.

306. (1-1)

Gyönyörű minták magánvevők részére ingyen és
és bérmentve. — Tartalomdús mintakönyvek szabók
számára bérmentetlenül.

Nem adok minden méternél 2 és fél vagy 3 és fél frtyi engedményt, sem
ajándékokat a szabóknak, mint a konkurrens cégek teszik, az én áram szabott
és netto árak, hogy magánvevőim olcsón és jól vásárolhassanak — Övöm a t.
közönséget a konkurrens cégek kétfős árendeményes leveleitől.

Öltözetekre való kelmék.

Peruian és dosking a magas clerus számára, szabályszerű kelmék a cs. és kir.
hivatalnok, veterán, tűzoltó, tornász, cseléd egyenruhákra, teke és játékszaktokra
való posztó, loden vízmentes kelmék, vadászkatókra, mosó kelmék, utazó paladok
4—14 frtyig. — A ki jutányos, becsületes, tartós, tiszta gyapjú posztóárut, nem
pedig a mindenfelől kínálgatott s a szabó fáradságára s költségére nem érdemes
olcsó rongyokat akar vásárolni, az forduljon

STIKAROFKY JÁNOSHOZ BRÜNNBEN,
(Auszria Manchester). Állandó posztórak-
tár fél millió értéken felül.

Hogy üzletem nagyságát és versenyképességét kimutassam, kijelentem, hogy
Európa legnagyobb posztóáruháza, a kamagari szövetek, szőő és könyvkötő
kellékek gyártását kezembem egyesítettem. Hogy ezekről a n. é. közönség meg-
győződhessen, meghívom nagy helyiségeim megtekintésére, melyekben 150 embert
foglalkoztatok.

Szétküldés csak utánvétellel. — Levelezés magyar, német, cseh,
lengyel, olasz és francia nyelven. 180 (15-24)

Lakodalmi és bál meghívók.

Divatos eljegyzési jegyek.

Női és férfi tánczrendek.

Rajz után készült plakátok.

Résztvények és záloglevelek.

Műsorok és jelentések.

Névjegyek 25 különböző írásminta szerint.

Naplápok és folyóiratok.

Füzetek és könyvek.

Rovatós ívek, hatósági nyomtatványok.

Fekete és színes falragaszok.

Körlevelek és számlák

izléses kiállításban, olcsó árban

KÖZMŰVELŐDÉS

IRODALMI ÉS MŰNYOMDAI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

Telefon szám 6. KOLOZSVÁRT. Telefon szám 6.

Videki megrendelések gyorsan és pontosan.

13. (28-x)

Vörös here,

nagysemmű, arankamentes,

10, 25, 50, kilós zsákokban államilag plombozva, 100 ki-
lónként 76 frt.

5 kilós plombozott postaszák 4 frt.

Bármely mennyiségben utánvétért kapható:

GRÓF TELEKI ARVÉD
drassói uradalmában, u. p. Szerdahely.

Óriás burgonya:

Richter-féle Imperator . . . 100 kg. 5 frt.

Paulsen-féle kék héjú . . . 5 kg. 1 frt.

Csemege-sajt Nonplusultra,

Netto 4 kiló postaláda 3 frt.

286. (8-x)

ALAPITTA-
JÓZSEF főherceg
udvarl

TOTT 1858-BAN.
Ő cs. és kir. Fenségo
szállítója.

WALSER FERENCZ
I-só magyar
gép- és tűzoltó-szerek
gyára,

HARANG- és ÉRCZÖNTŐDÉJE

Kolozsvárt, Belmonostor-utca 12.

Elvállal

Vízvezetők és Csatornázások

berendezését, városok és magánosok részére.

KÖZ- és MAGÁN-FÜRDŐK

felszerelésére.

Villámhárítók felállítására.

Szállít
Vont vas csöveket
és
Öntött vas csöveket,
zománcozott
kőgárgesöveket
csatornázásokhoz.

LÉGSZESZ
és
SZELLŐZTETÉSI

berendezéseket.

Képes árjegyzékek és rész-
letes költségvetések díjmentes-
en küldetnek.

Elvállal
mindennemű
vizi munkát.

Szállít és készít

Kútszivattyukat.

Tüzi és kerti
fecskendőket,
szagtalan ürszékeket

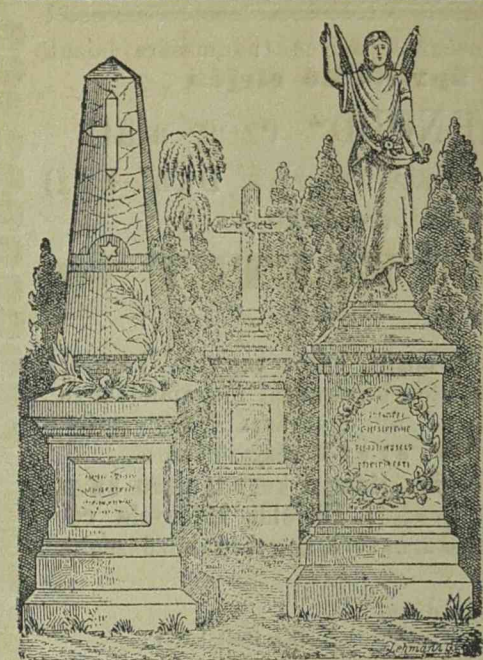
stb. stb.

A javító-műhelyben minden ja-
vítás elvállaltatik.

Képes árjegyzékek és rész-
letes költségvetések díjmentes-
en küldetnek.

302. (8-x)

Pártoljuk a hazai ipart!

Köztudomású dolog, hogy
a márvány-sírköveket nagy-
részt Szilézia és Tyrolból, a
Granit, Syenit stb. köveket
pedig Szilézia és Csehország-
ból mind készen hozzák úgy
Budapestre, — mint hazánk
majdnem minden részébe. Na-
gyobb részben tehát keres-
kedők és viszont elárusítottól
szerzi be a t. közönség sírkő
szükségeit, a mi természetes-
en a tárgyat drágábbá teszi.

Figyelemre méltó tehát

**Andesit, márvány
és Syenit**

SÍRKŐ-GYÁRUNK,

mit úgy a nagyérdemű kö-
zönség, mint viszont elárusi-
tunk, mely úgy minőség, mint szépség tekintetében a versenyt a
legszebb külföldi fekete kövekkel is kiállja, nálunk beszerelve, ju-
tányosabb árba kerül, mint bármely más gyárból hasonló minőségű kö-
ve. Raktárunk a hazai termékek mellett úgy összehasonlítás, mint
dús választék céljából, bőven el van látva többféle külföldi Granit,
Syenit, Labrador márvány stb. sírmlék kövekkel, melyeket a leg-
jutányosabb gyárakkal való közvetlen összeköttetésünk folytán szin-
tén a legjutányosabb árban számíthatunk.

A rajzokkal utazó útgynökök mellőzését kérjük, mert ezáltal
lényeges megtakarítás érhető el.

Rajzok és árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Megrendeléseket sírmlékekre elfogadunk bármilyen kőanyag-
ból minden nagyságban, ugyancsak épület- és egyéb kőfaragó
munkákra is.

Kivánsatra vidéken a sírkövet helyre is állítjuk.

Teljes tisztelettel:

NAGY TESTVÉREK,

Kolozsvárt, beltorda utca.

284. (4-20)

LEGJOBB

KERÉKPÁROK

Cushion vagy pneumatic

Coventry-i és Birminghami gyárakból.

Továbbá azokhoz való felszerelések:

ködsip, táskák, nyereg, lámpa, ostor,
olaj, francia kulcs, olajozó stb.

legolcsóbban vásárolható:

Tauffer Ferencz utódánál,

Kolozsvárt, belközép-utca 6. 303. (1-5)

MATUTSEK JÓZSEF

27. év óta fennálló

férfi-, női- és gyermek cipész-üzletét

és raktárát áttette

Fótér 32. szám alá,

a volt HUTFLESZ-féle üzlethelyiségbe.

Megrendelések beküldött mérték vagy lábbeli minta után a legjobb
anyagból és divat szerint, lehetőleg gyorsan teljesítenek.

17. (34 x)

ELŐLEGES JELENTÉS.

Van szerencsém a nagyérd. közönségnek szíves tudomására hozni, miszerint **folyó évi április hó elején**

„EIBENSCHÜTZ ARNOLD“ czég alatt belhid-utca 15/17. szám alatt (Varga Dani-ház) egy egészen ujonnan berendezett

CZUKRÁSZ-ÜZLETET nyitandók.

Midőn ezt becses tudomására hozni bátor vagyok, kérem a nagyérd. közönséget, kegyeskedjek azon bizalmával megajándékozni, melyben eddig T. Orbán József úr czukrászatában, szinte 6 évig, mint elárutató és üzletvezető részesültem.

Arra fogok törekedni, hogy kitűnő, tisztán kezelt olcsó kávét, különféle téstát és belföldi, ugy eredeti külföldi különféle csomagolt, mint Cognac, Rum, Liqueuröket a nagyérd. közönségnek rendelkezésére szolgáltatassak ki.

Becsés partfogását kérve, maradtam

Teljes tisztelettel:

293. (3-3)

Eibenschütz Arnold.

Finom, Genre-szerű könnyű Füzők,

tartósan készítve.

Alkalmas és kényelmes Specialis szabás:

Kövérök, Gyenge mellűek és Ferde növéstűeknek.

Emlő füzők, Egyenes tartók

feináltak és gyermekeknek,

Szakszerű és gondos kivitelben.

Bischoff Katalin füző-műtermében,

Kolozsvár, Sétatér-utca 5. sz.

Számos elismerés!

243. (10-20)

50 év óta sikerrel használtatik.

Szeplőket és májfoltokat, valamint az összes bőrtisztítási találmányokat eltávolít biztosan az

ESZÉKI SPITZER KENŐCS

és az

ESZÉKI SALVATOR SZAPPAN.

Valódi minőségben csak a

DIENES J. C.-féle gyógyszerárban. Eszéken, Felsőváros.

1 tégely Spitzer kenőcs	35 kr.
1 üveg mosdóvíz	40 kr.
1 darab Salvator szappan	50 kr.
1 doboz Lyoni rizspor 3 színben	50 kr. és 1 frt.

Figyelemztetés. Csak akkor valódi, ha fenti törvényileg beiktatott védjeggyel el van látva és kérik a t. cz. közönség csakis Dienes-fele Eszéki kenőt és szappant kérni és elfogadni. 237. (5-12)

Uj női- és férfi-divat üzlet!

Ezennel van szerencsém a n. é. közönségnek szíves tudomására adni, hogy közös megegyezés folytán a

Tamási és Voith társas czégből kiléptem

és az itteni piacon (főter 13. sz. alatt) a volt **Potoczky Ottó**-féle üzlethelyiségben egy

Női- és férfi-divat kereskedést

nyitottam és azt a legmagasabb igényeknek is megfelelően berendezve:

VOITH MIKLÓS

törvényesen bejegyzett czégem alatt — az eddig általam követett solid alapon — tovább vezetni fogom.

Raktáromon dús választékban található ujonnan érkezett:

Női divat-kelmék, különböző ruha-diszek, miederek, csipkék, nap- és eső-ernyők, valódi Richter-féle rumburgi vásznak, Chiffonok, függöny és madracz Gradlik, csipke függönyök, paplanok, pokróczok, szőnyegek, ruha- és díszítő selymek, bársonyok, bel- és külföldi **Férfi ruha-kelmék,** férfi- és női szabó-kellékek és még sok itt elő nem sorolható hasznos czikke.

Törekvésem ezental is oda fog irányulni, hogy a nagyérdemű közönséget a legelőnyösebb árak mellett, pontos kiszolgálásban részesítem.

Egyidejűleg fogadja az eddig irántam tanúsított szíves bizalmukért hálás köszönetemet, — további becses partfogásukat kérve

kiváló tisztelettel:

283. (6-x)

VOITH MIKLÓS.

MEGÉRKEZTEK!!!

tavaszi divatos Eső- és Séta-köpenyek, Jaquettek, Cäppek, Pellerin Gallérok

minden színben és facanban

BÁNYAI SÁMUEL

NŐI FELÖLTŐ ÜZLETÉBE.

Midőn ezt mélyen tisztelt vevőimnek tudtára adom, bátor vagyok felkérni az eredeti modell-darabok megtekintésére, melyeket a legszolidabb árak mellett szolgálak ki.

Üzletem megnagyobbítva és átalakítva a mai kor igényeinek, oly helyzetbe vagyok, hogy bármily tömeges látogatás után üzletem semminemű czikkbe hiányt nem szenved.

Nagy választék

a legujabb Gyermekek-felsőkből.

Midőn most, mint 30 év óta szem előtt tartottam üzletemnek egész Erdélyben ismeretes jó hírnevét, igyekezni fogok azt ezután is megtartani. Kérem a mélyen tisztelt vevőim eddigi szíves partfogását továbbra föntartani, miért köszönetet mondva, maradok

Tisztelettel

238. (7-10)

BÁNYAI SÁMUEL.

Nagy választék van divatos szövetekben a mérték utáni rendelésekre.

Turótzai Lajos

férfi szabó-üzlete

Belközép-utca 34. szám (Kisegítő takarékpénztár épület)

Kolozsvártt.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű helybeli és vidéki vásárlóimat, hogy

üzletemet egészen újból rendeztem be

kül- és belföldi

tavaszi és nyári gypju-szövetekkel, férfi öltönyöknek.

Megrendelés szerint pontosan és a legcsinosabb kiállítással jutányos áron szolgálak.

Tisztelettel:

Turótzai Lajos.

295. (4-10)

Eladó földbirtok.

Kolozsvármegyében Magyar-Frátán, a Ludas-Besztercezi vasút Méhesi állomáshoz közel,

300 holdból álló tagosított birtok

eladó.

Értekezhetni bővebben Bokros Béla ügyvéd úrnál Kolozsvártt.

265. (3-8)

BRASSÓI

PORTLAND CZEMENT-GYÁR

BRASSÓ (Erdély.)

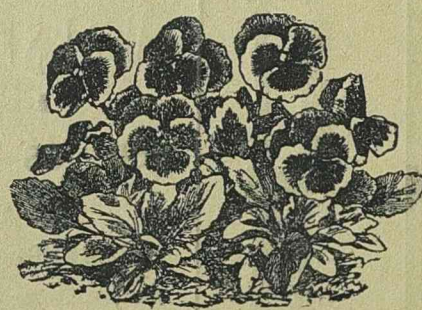
Ajánl legkitűnőbb minőségű

portland cementet

bármely vasúti állomáshoz szállítva

nagyon olcsó árban.

251. (7-10)

Friss

gazdasági, vetemény és virágmagvak

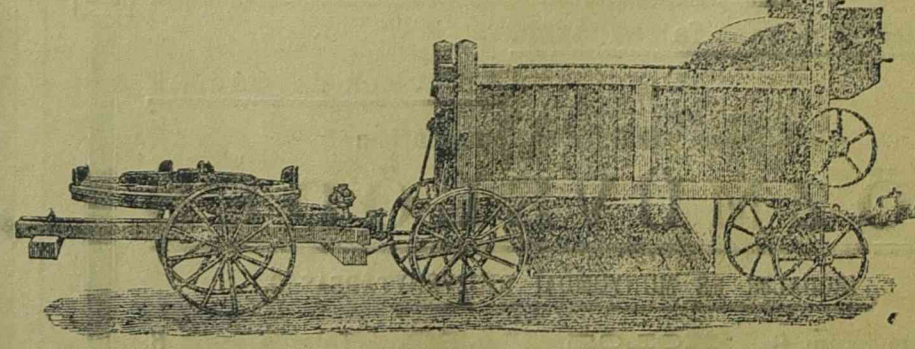
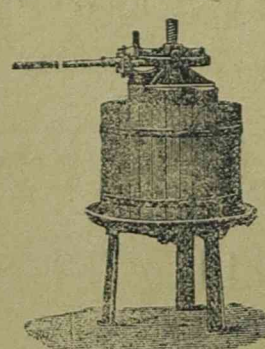
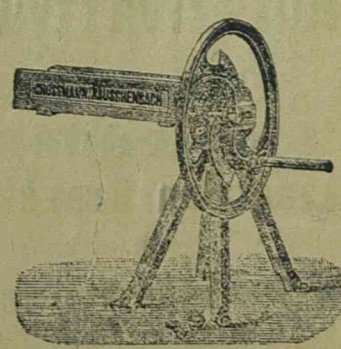
kaphatók

Tauffer Ferencz utódánál,

Kolozsvárt, belközép-utca 6.

Raktáron vannak még: Ekék, boronák, cséplőgépek, rosták, Trieurök és más gazdasági gépek.

Olcsó gabona-zsákok.

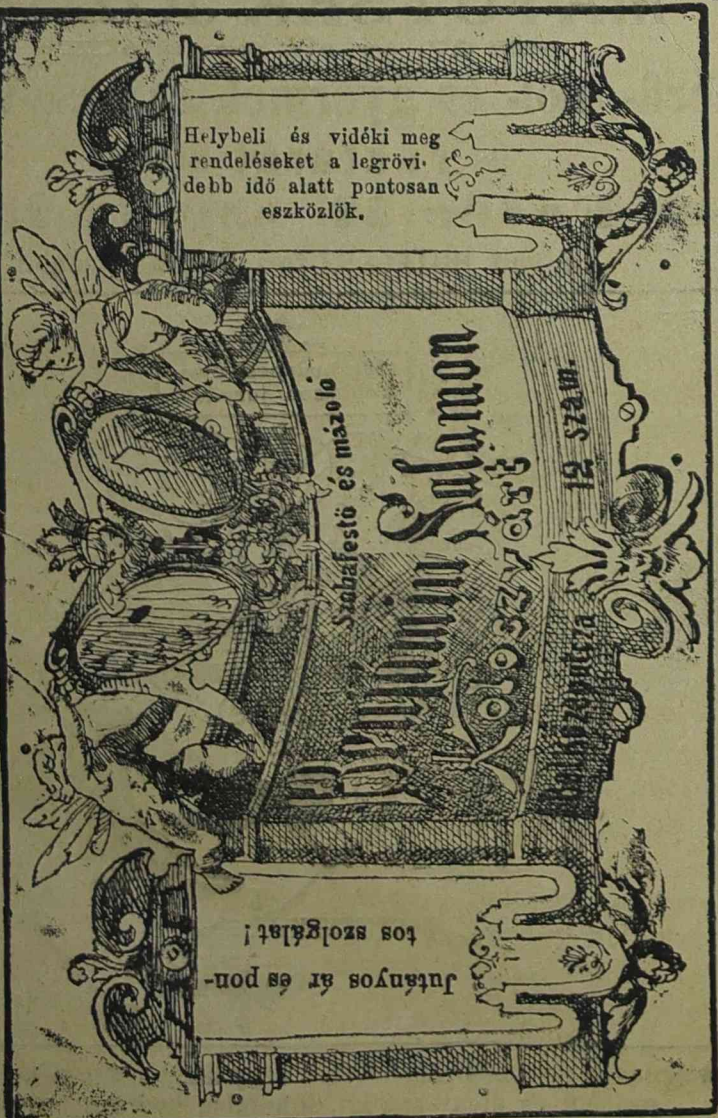
304. (2-x)

Van szerencsém a nagyérd. helybeli és vidéki közönség tudomására hozni, hogy Kolozsavartt.

SZOBÁ- és FÉNYFESTŐ-ÜZLETET

teljesen megújítottam, és a legújabb technikával látványos és pontos színezést, valamint fényföldi és fényfestési munkákat végzek. Kérem a mélyen tisztelt vevőim eddigi szíves partfogását továbbra föntartani, miért köszönetet mondva, maradok

292. (6-8)

Kérem a helybeli és vidéki közönség további partfogását, kiváló tisztelettel **BENJAMIN SALAMON** szobafestő és lakcírozó, Belközép-utca 12. sz. Kolozsvártt.

a tintatartók, a tollak, a kutyaflekk, az ollók és más szerszámok, melyek egy szerkesztési műhely műszereit alkotják, — szépen kihurcolkodnak és helyet adnak a fehér abroszos asztaloknak.

Az „Ellenzék” nagypénteki ebédjén nem szabad politikai beszédet tartani és ebből a szempontból van kizárva a beszéd. Ezen a napon az oroszlan barlang szelid hajléká alakul, hol az ellenzékiekkel kitűnő egyetértésben barátkoznak a kormánypártiak. Ezért van az, hogy minden aggodalom nélkül lép át a szerkesztőség kúszóját gr. Beldi Ákos főispán, Hidy Árpád a „Kolozsvár” szerkesztője, Székely Miklós beavallott a Palóczy Lajos televér mameluk. Végül Magyar Győző, igaz, hogy ott volt Benel Ferencz a kolozsvári 48-as párt elnöke, ott volt Benigni Samu ösellenzéki, Székely Ákos, Jékely Aladár, Deák Albert, Hidy Béla, Mészáros Kálmán, de szelid ma valamennyi. Magyar Miska plane kényeztetli a kormánypárt híveit és pontos figyelemmel van irántuk mindenben. Az ellenzékieket saját fészükben még csak lehet negligálni, de a kormánypártot meg kell becsülnünk. A mi kitűnő színésztünk Szentgyörgyi István egy ügyes tosztan csakugyan méltányolta is gr. Beldi főispán érdemeit, mire az egész társaság lelkesen éljenek.

A tosztokat különben csak lopva és röviden lehetett tartani. Azonban az ének nem lévén kizárva, — Várad Miklós tosz helyett néhány népdalt énekelt a társaság igazi mulattatására.

A kitűnően sikerült ebéd hogy és hogy nem egyszerre vacsorává kezdett átváltozni. Ekkor már meg volt fogatkozva a társaság, hanem a kik ott felejtették magukat, lehetetlen volt lépést tartanunk a gyorsan rohanó idővel. Egyszerre azt vettük észre, hogy alászállt az est és a más pillanatban már ránk borult a holdvilágos csillagsugáros éjszaka.

És itt ismét zsongani kezd a fejem és tánczoló koboldok ugrándoznak körül. Ugy emlékszem mintha cigány-zene zengene bele a néma éjszakába, — úgy emlékszem mintha tizedlő mór ringatna édes álomba. Ugy tesszik, hogy egyikünkön-másikunkon erőtt vett a magyaros virtus és a jó kedv, a mely benne van a vérünkbe, a fajunkba, és ha egyszer vig a társaság, ha peng a cigány ha meglöbber a vér, — nem lehet annak ellentállani kitűnő az a memelkűből és az ellenzékiekből egyaránt, mert mindnyájan magyarok vagyunk.

A rendkívül jól sikerült ebédnek, a mi szintén hagyományos, nem szokott vége lenni. Addig eszik és iszik mindenki a meddig tetszik, akkor megy a mikor akar, addig marad a meddig jól találja magát.

Mindenkinek tetszésére van bizvaft getlenül cselekedni. Az „Ellenzék” sarkalatos elve ez, mely minden tényekben nyilvánul.

MINDENFÉLE.

Kolozsvárt, április 1.

Lapunk jövő száma a közbeeső ünnep miatt kedden, (április 4.) jelenik meg.

— **Uj regényünket,** kölsését a lapunk mai számában kezdtük meg. A jeles regényt olvasóink bizonyára őszinte örömmel fogadják.

— **Husvét.** Jézus Krisztusnak, az emberiség megváltójának halálát és feltámadását emlék ünnepét üli a keresztény egyház. A szeretet, béke és megbocsátás tanai hirdetőjének emlék ünnepe. Nehány napra megünnepelte Magyarországon azokat a hullámokat is, a melyek egyháziak és állam között a felmerült ügyek rendezésénél felszínre kerültek. Mindenki ünnepel, mindenki megbocsát, mindenki érzi a varázshatását az ünnepnapokon annak a tanításnak, a melynek alapja a szeretet és a mely az emberek szívét közelebb hozza az alkotóhoz, közelebb hozza felebarátai szívéhez. A jó emberek ez ünnepükön lerázzák a hétköznapi ólom súlyát, felkeresik az istenházat, hogy egy-egy néma fohászból szólhassanak az istennel és felkeresik embertársaikat, hogy nekik boldog ünnepet kívánva, a szeretet tanait gyakorolhassák. E szent ünnepén kívánunk mi is olvasóinknak boldog ünnepet.

— **Ünnepi ajtatósságok.** A nagyhét folyamán az ünnepi ajtatósságok napiról napra váltak. A keresztény egyházakban minden felé. A kolozsvári ünnepi isten tiszteletek sorrendjét már közöltük. Tegnap a nagy pénteki ajtatósságok mindenik r. k templomban a legnagyobb látogatottságnak örvendtek a hívek részéről. A templomok busa járó helyei voltak a közönségnek. A kolozsmonostori kalvárián hullámszott Kolozsvár közönsége. Istent tiszteletet tartottak ott

is. A kath. egyház harangjai, melyek csütörtökön némultak el, jelétül a gyásznak, ma délelőtt ismét megkondultak, előre jelezve a bekövetkező feltámadás öröm hírét.

— **A kolozsvári főtemplom** körül pár év óta ott felegett két épületre ki van mondva a halálos ítélet. Az épületek lebontását, mint biztos forrásból értesültünk, megkezdik most még a tavasz folyamán s ezáltal egész sorságában minden oldalról szemlélhető lesz monumentális egyházunk, melynek környéke hasonlóképp rendezés alá került.

— **A kolozsmonostori kalvárián** levő kápolna nagyon elhagyatott állapotban van. Szükséges volna ennek megfelelő helyreállítása többféle szempontból. Ez a kápolna mint történelmi emlék nagy becses bir. Kolozsvárnak ez a kalváriája s minden még a legszegebb város egyháza is nagy gondot fordít, kalváriájára s az azon levő szentélyre, a kápolnára. Most még pár száz fttal jó karba lehetne hozni ezt az épületet később ezekkel sem menthetjük meg a szétomlástól. Szükséges lényegesen a restaurálás, mert egy oláh fészék területén levő ily emlék jó karban tartása nemcsak egyházi, hanem nemzeti szempontból is nagyon fontos és a r. k. egyház valamint a város intelligens és hazafias közönségének reputációja érdekében a kalváriát gyakran felkereső idegenekre való tekintettel is olyan karba kell hozni, hogy ne nézzék úgy ki mint egy puszán elhagyott csarda. A r. k. egyház akár gyűjtés útján, akár saját pénztárából minden nagyobb fáradság és áldozat nélkül teljesíthetné a megfelelő helyreállítást.

— **A tavasz hirdetői.** A nem c. ilagászati naptár szerinti tavasz bekövetkezését három dologból lehet megállapítani. 1. A költések el kezdnek dolgozni. 2. fecskek megérkeznek, 3 a biciklisták utra kelnek. Az első már bekövetkezett; a fecskek még nem tájékozhatták magukat a meteorológiai központi állomás budapesti jelentéseiből, mert azok az utóbbi időben nem egészen megbízható jóvondulások tesznek s ezek nyomán még a melegebb tartományok vendégvadászatát élvezik, várakozó állapontba helyezkedve. A biciklisták azonban nem vártak. Ezek az első napsugárba ki vonultak pneumatikus és nem pneumatikus kerekeikkel s vigan repkednek a szertit, a milyen sima, vagy döcögős az ország útja. Ezeknek a jó fiúknak a megyei mérnöki hivatal vehetné legnagyobb hasznát. Utasakazról utasakazra, méterekre terjedő pontosággal megtudnák mondani, hogy melyik úttesten milyen lelkiismeretesen teljesíti, vagy teljesítette a kötelezettségét. A kolozsvári biciklisták már rég karikáznak az utakon. Az ünnepi folyamán nagyobb szabású kirándulást tesznek Bánffy-Hunyára. A kapitány mint mondá a behívókat már tegnap előtt postára adta.

— **A kereskedők és kereskedő ifjak** hétfői estélye szép sikerrel kecsegtet. A program számok java részét oly kiváló művészi erők töltik ki, hogy e részben bő élvezetben fog részesülni az ott megjelenő, — bizonyára nagyszámú és elegáns közönség. A program legérdekesebb száma különben mégis csak a táncz lesz, melyre nagyban készül a fiatalaság.

— **„Tündérlak Magyarhonban.”** Ezt a kitűnő, minden ízében magyaros perszinnűvet ismétli meg holnap az iparos ifjakból alakult műkedvelői kör, több kisasszony szíves közreműködésével. Okos gondolat volt e darabot a színház deszkáira vinni, hol a jó előadás inkább érvényesülhet, — mint például — a redoutban — rögtönzött színpadon. A multkori előadással is szép sikert érték el erkölcsileg és műkedvelők s most e siker még teljesebb lesz bizonyára s miután az előadás jóvondulma jótékony célra van szánva, így duplán is megérdemlik a közönséget a derék ifjak. Ajánljuk ez érdekesnek ígérkező előadást a közönség pártfogásába.

— **Gróf Spanochi Leo** országunknak egyike legközkedveltebb és népseretőbb fiatal magnása, a ki társadalmi körökben is mint egyik legkitűnőbb sport-mann ismeretes, szép állást foglal el mai nappal; az angol élet biztosító társulatnak „The Greham”-nek mely 1862 óta Magyar és Erdély országában biztosítva van az Erdély-részi vezetését és intézőségét vette át. Megvagyunk győződve arról, hogy gr. Spanochi Leo, a ki erőfeszítését is férfias akaratát minden alkalommal tanusított, új állásában a biztosító közönséggel mint társaságával szemben eközeli szakmában nagy érdemeket fog magának szerezni.

— **Színházi hírek.** Vasárnap délután műkedvelői előadás az iparos-ifjúság javára: „Tündérlak Magyarhonban.” Este először „Spitzer Régi.” Almási Tiharmér úr énekes színműve. — Hétfőn d. u. „Spitzer Régi.” Este: „Grant kapitány gyermekei.” Nagy látványos színmű. — Kedden Delli Emma jutalomjátékul K. Gerő Lina, Maróthy Margit és E. Kovács Gyula mint vendégek: „Aszalai uram leányai.” — Szerdán: „Nürnbergi baba” és „Tündérrózsák” operák. Csütörtökön, pénteken és szombaton Tolnai és Dömjén Rózsá, a budapesti nemzeti színház tagjának vendégfellépésével: Vájlunk el — Stomfay család — Uj szomszédaság. (Uj vigjáték, — itt először. Irta Tolnai Péter. Andor.) Várad Miklós jutalomjátékul: Dalos Pista.

— **Tuske Pál** könyvének előfizetőit tisztelettel értesitem, hogy a husvét ünnepük után küldöm szét a „Mindenfélét”-ket. A könyvre újabbak előfizettek: Turóczy Dénes (B.-Besenyő), Henter Károly (N.-Ajta), Hellmann testvérek és Szentgyörgyi István példányra. Kolozsvár apr. 1. Sebesi Samu.

— **Ugron Gábor** orsz. gytlési képviselő, a negyvennyolcas párt vezére a husvét ünnepet Székely-Udvarhelyen fogja tölteni.

— **A színház pályázata.** A kolozsvári nemzeti színház igazgatósága által 1892. évi október hó 1 lejárattal hirdetett népszámláló pályázat dolgában tegnap döntött a bíráló bizottság. A bizottság tagjai: Ferenczi Zoltán dr., egyetemi könyvtár-igazgató, Ditrői Mór, a nemzeti színház igazgatója, Szentgyörgyi István, a nemzeti színház tagja, Zilahy Kis Béla, rendező, egyuttal a bizottság elnöke. A határidőre beérkezett 44 pályamunkából a bizottság versenyre, azaz színpadra bocsátja a köv. 5 darabot Boris asszonyt; Az asszony borsuját; A világszép asszonyt; Kádár Verát és a Korcsmárosné leányát. Mint egy vagymás szempontból figyelemre méltó kiemelt a Városi gyöngyvetet; Biczók Pirost; Az alamuszt és Kő-köny Rózsá kérelmét. A bizottság az előadó részletes jelentését a pályázatról a napokban teszi közzé. A versenyre bocsátott darabok azonban csak az őszi szeziónban októberben kerülhetnek színpadra.

— **„Stadler Kert”** nyári helyiséget tegnap nyitotta meg jőnevi bérleto, — Sebesi Pál. A helyiség csinosan van berendezve s az igényeknek teljesen megfelel. Kiténő bock sör és zóna villasreggeli áll ott a vendégek rendelkezésére s üsténként jó zene is van. Ajánljuk e régi jóhírd helyet a mulató közönség figyelmébe.

— **Uj üzlet.** Tihanyi Adolf, a Kónya Sándor féle üzlet vezetője átvette a hídutcai Flórián-féle fűszer üzletet, s azt ujonnan felszerelve e hó 3-án nyitja meg.

Husvét.

A miket én most ide firkálok, ahöz föltétlenül jó idő szükséges. Olyan napsugaras, verőfényes idő, a mely kikapattantja a rügyet, kicsalja a pázsit friss hajtását, előhívja a szabóbogarat, vagy katibogarat téli rejtekéből, — kikényszeríti a medvét barlangjából és szelid fényével kicsalja az embereket, a vasuti indóházhoz, a monostori sörházba, a kalváriára, a fellegvárba, a házsongárdra, Szamosfalvára, Kardosfalvára, a Hódjába, a sétatérre az utcára és mindenfelé, a hol a verőfényen mászkáló ember tavaszi illusiókba akarja magát ringatni, vagy ünnepi hangulatra igyekszik ködös téli kedélyét deríteni.

Mindezekhez mondom okvetlenül szép napsugaras idő kell. E nélkül nagy esőndeség és szomorúság létezik. Az emberek ott-hon fognak morfondírozni. A sörházak üreségtől fognak kongani és a szabadban nem lesz senki és semmi más, mint egy-egy tétován ögylő kopott varjú és egy-egy berzenkedő kofa szarka.

Igy hát, hogy ez a jóvondulás betűssön, az égi nagy hatalmasság időirigáló osztályának a jóindulatára lesz szükségünk.

És abban az esetben, ha a derült ég szelid fénye elalszik: tessék uram úgy venni ezt a cikket, mint ha meg se irtam volna, mert a mit alább elmondok nem lesz abban egy szó igazság se.

Ünnep első napján délelőtt az egész keresztény világ hódolatával járál az ur színe elé. A templomok megtelnek igaz keresztény hívekkel és szállani fog az ég felé ajtatos lelkek szent imája.

Déli 12 órától 2—3 óráig ünnepi ebéd, husvétü bárany salátával. És mindenki azért fog panaszkodni, hogy sokat evett. Egy ember olyan kétlábú totallan állat, hogy gyomra elhibázza saját gyomrának méreteit, — ha bele tévelyeg holmi sátoros ünnepi hangulatba.

A tul jóllakás feltétlen következménye szokott lenni, hogy az ember, elreztül, rosszul érzi magát, szédül, ásit, komor és ostoba. Ezen úgy lehet segíteni a legegyszerűbb módon, ha a tavaszi verőfényrel megüttettjük és a tavaszi szellővel megfuvatjuk magunkat. Hajrá hát kifelé, ki a szabadba, a sörházba vagy akárbóvá, a hol kínálkozik egy kis élvezet, egy kis tavaszi időtöltés.

Az egész utca a milyen hosszú, olyan hosszan rakva, tömve lesz emberekkel. Ur és paraszt, szegény és gazdag, — mind szivja és élvezi a potya verőfényt, a melyet jó szívtelen eszembe, hogy hány száz ezer kolumternyi magasságból vagy helyesebben: távol-ságból. Ott megy sorjában a tiszt ur virgóniával, a baka a szakácsnéval, a kocsis a babájával, a fiakeres a lovával, a baktera botjával a kucseber a kosarával és a cigányok a hegedűvel, a klarinettel a nagy bőgővel stb. Mindenki kűnn mászkál és szellőzteti tüdejét a téli portól. Ah hisz ennek a tavaszi fénynek olyan mómora van, mint a bornak. — Szinte részegit.

Minden sörsearnok tulajdonos azon fog panaszkodni, hogy nincs elegendő helyiség és a kellerek lába térdig kopik a pohár sörök hordozásában.

— Egy pohár sört!

— Egy perecszet!
— Egy pár vrisit!
— Egy adag pörköltet stb.

Sűrűn, szaporán fog hangzani a rendezés, mert hiszen ünnep előtt azért kapargatjuk össze a krajczárokat, hogy ünnepek alatt ismét tudjunk rájukat. Nagyon kevés az olyan rest ember, a ki képes arra, hogy fiókjában pénzt penészesítsen. Nincs unalmasabb dolog mint tartogatni a pénzt és sárgítani a pipát. Ez a két mesterség egyértelmű a zabhegyezéssel.

No hát mondom, a kellneri lábak térdig fognak kopni. A szabad pedig vig hangoktól lesz zajosabb. Folyni fog a sör, nőni fog a kedv és lésszen mindenféle olyan dárídó, mely méltó lesz a feltámadás nagy ünnepéhez.

Csak aztán jó idő is legyen ám mind-ezekhez!

T. P.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék” eredeti távirata.)

Miniszter tanács.

Budapest, április 1.

Tegnap déli 12 óra óta esti tíz óráig tartó minisztertanács volt. A miniszterek este hét órakor ebédeltek, azután leültek és ismét tanácskoztak.

A tanácskozások tárgyai részben a közös hadügyi költségvetés, a delegációk elé terjesztendő javaslatok, részben pedig a képviselőház elé terjesztendő ügyek voltak.

Evangelikusok alkotmánya.

Bpest, április 2.

A mai hivatalos lap közli Ó Felségének az evangelikusok egyházi alkotmányának legfelsőbb jóvá hagyását és megerősítési záradékát.

Győrffy Gyula a herezegprimásról.

Bpest, április 1.

Győrffy Gyula képviselő egy újságíró előtt érdekes dolgokat mondott Vaszari primásról.

Állítása szerint Vaszari szívvel lélekkel ellenzéki liberális érzelmet kitűnő pap jeles adminisztrátor, de nem politikus.

Csak is így történhetett az is, hogy a kormány egyházpolitikája ellen oly sajátságos módon foglal állást. Mikor az udvarnál közös értekezlet volt, a primás már tudta hogy Ó Felsége mindenképen ellene van a kormány terveinek.

Mikor ugyanis br. Fejérvári a polgári házasság mellett felszólt, a király neheztelve felelt:

„Aber lieber Fejérvári, was verstehen Sie eigentlich dazu.

Br. Fejérvári erre lehűtve elhallgatott.

Eötvös turini útja.

Bpest, ápr. 1.

Eötvös Károly turini útját elhalasztotta a honvédelmi budget tárgyalása utáni időre. Károlyi Gáborral fog akkor Kossuthoz utazni.

Rainer főherceg Romában.

Bpest, ápr. 1.

Rainer főherceg Romában az osztrák-magyar nagykövet palotájában fog lakni.

Udvari kocsi, lovak eladása.

Budapest, április 1.

Bécsi iparos körökben beszélik, hogy az udvari intendántura bizalmasan intézkedett, hogy az udvari hintók egy része, különösen azok, a melyek a királyné és kísérete számára szolgáltak, valamint az istállók lovai eladásra összeirassanak.

Ez a hír levertséget keltett, mert azt hiszik, hogy a királyné sokáig nem jön vissza Bécsbe.

Másrészt azt mondják, hogy az udvar jövőben nem fog ugyanazon apparattussal Magyarországon tartózkodni mint eddig. (Eddig is vajmi ritkán, aránylag rövid időre s nem azzal az apparattussal, mint Bécsben volt az udvarhoz szerencsénk szerk.)

Főhercegi ékszer-táska.

Bpest, ápr. 1.

Jenő főherceg Bécsbe utazása alkalmával kocsijából elvesztette drága ékszer-táskáját.

Egy munkás asszony ezt megtalálta, hontogatni kezdte, mit meglátott egy rendőrnök a fia: Nászi Ferencz negyedik gymnazista s rászólt az asszonyra.

Az asszony ijedten szaladt el, a rendőrség azonban megkerítette a táskát. A mikor a főherceg Bécsből telegrafált, a táskát már a rendőrségnek volt.

Rituális merénylet.

Budapest, márcz 1.

Kassáról sürgönyzik, hogy ott özv. Friedmann Hermanné nevű zsidó asszony cselédjét Göcsey Franciskát rituális cseléből megakartá ölni.

Csütörtökön este lecsalta a pinczébe és ott kést rántott elé és leakarta a leányt szurni.

A leány azonban elszaladt és a kést magával vitte a rendőrségre.

Kassán e miatt nagy az izgatottság. A rendőrség azt hiszi, hogy a leány fanatizált elmebajos.

A vizsgálatot megindították. A cseléd rendőri felügyelet alá került.

Öngyilkosság.

Brassó, április 1.

Itt tegnap este szenzációs öngyilkosság történt. Pornisch Antal őrnagy a saját maga által kiélesített kardját beerősítette egyik ajtóba és teljes erővel neki rohant.

A kard mellkasát átszúrta, a szívébe hatolt és azonnal meghalt.

Az őrnagy gyógyíthatatlan betegsége miatt lett öngyilkos.

Ferdinánd házassága.

Bpest, ápr. 1.

Ferdinánd házasságának elhalasztása egészen bizonyos.

Ferdinánd jobban van ugyan, de még nagyon gyöngö.

Kabinet bukás Párisban.

Budapest, április 1.

Párisban a Ribot-kabinet egész váratlanul megbukott.

A Panama-botrány óta lappangó válságot, a kamara és a szenátus közt lappangó válság érlelte meg. Ez most jelentéktelen kérdés miatt kitört.

Tirard pénzügyminiszter azt javasolta, hogy az ital-adó reform javaslatát válasszák külön a költségvetéstől.

Az indítványt 277 szavazattal 272 ellen elvetették.

Az tiltást erre megezekitették. A miniszterium erre beadta lemondását.

Este 10 órakor ismét folytatták a gyűlést.

Ugy hírlik, hogy Ribot utódja Constans, vagy Devell lesz.

Párisból kiutasított németek.

Bpest, április 1.

A Nord. Allg. Zeitung hivatalos oldaláról fogalmazott cikkekben a legujabb párisi kiutasításokat a németek insultálásának veszi.

A dolgot komoly megbeszélés tárgyává teszi, mert ez a dolog a kormány figyelmét a németek elleni gyűlöletre tereli a panama botrányról, épen mint 1870-ben a mikor Páris utcáin felhangzott a tömeg ordítása: a Berlin, a Berlin!!

A lap kijelenti, hogy a németek ova-tosak lesznek és előre elkészülnek az esetleges meglepetésekre.

Golyó álló páncél Pó-zsonyban.

Bpest, ápr. 1.

Golyó álló páncélt már Pozsonyban is találtak fel.

Nagy feltűnést keltett ottan Silender Károlynak, ki azelőtt az ottani jatta gyár igazgatója volt, a találmánya.

Golyó álló páncélt talált fel, melyet a töltény-gyárban ki is próbáltak.

A kísérletek nagyszerűen sikerültek.

Kolera.

Budapest, április 1.

Galicziában, Magyarországnak határán a kolera ismét kitört.

Zalmeben három beteg közül kettő meghalt ázsiai koleraiban.

A kolera tehát ismét fenyeget minket Péterváron néhány nap mulva hivatalosan is konstatálják a kolera fellépését.

Felolvas szerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Segéd-szerkesztő és kiadólaptulajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

NYILTÉR.

Egy jó forgalmu helyen levő nagy butor-raktár eladó.

Értekezhetni, hídutca 27. sz. a. a butor-raktárban.

HIRDETESEK.

Sz. 1268 — 1893

298. (4—4)

Pályázat.

Szolnok-Dobokavármegye bethleni járásába kelezett somkeréki közegészségügyi körben lemondás folytán megüresedett, választás útján betöltendő **körorvosi állásra** ezzel pályázatot nyitok.

A közegészségügyi körhöz, melynek székhelye Somkerék községe, a járás összes 46 községe tartozik.

Az évi fizetés az utazási átalánnyal együtt 600 ft.

Pályázni óhajtok felkéretnek, az 1876. évi XIV. t. cz. 143. §-a értelmében felszerelt pályázatukat **folyó évi április hó 20-ig** alulírottához juttatni.

A járás főszolgabírája,

Bethlen, 1893. évi március hó 20-án.

Floth Adolf,
főszolgabíró.

Sz. 921 — 1893.

305. (3—3)

Hirdetmény.

Szamosujvár sz. kir. város közönsége 35—1893. szám alatt közgyűlési határozatával egy alapjából teljesen újonnan emelendő 1 emeletes leány-iskola házat rendelt még az idén felépíttetni.

A kivitelt zárt ajánlattal egybekötött nyilvános szóbeli árlejtés útján fog biztosítani és az árlejtés napjára **folyó évi április hó 22-ének d. e. 9 órája**, helyét pedig a tanácsház terme tűzetett ki.

A kikiáltási ár 21,999 ft 55 kr., melynek 5⁰/₁₀₀-át kötelesek az árlejténi kívánók a bizottság kezéhez azonnal letenni, s a melyet az, kire a vállalat marad, a jóváhagyáskor 10⁰/₁₀₀-ra lesz köteles kiegészíteni.

A tervek, költségvetés és egyéb részletes feltételek a városi gazd. tanácsnoknál megtekinthetők.

Szamosujvár sz. kir. város tanácsa,

Szamosujvár, 1893. évi március hó 23-án.

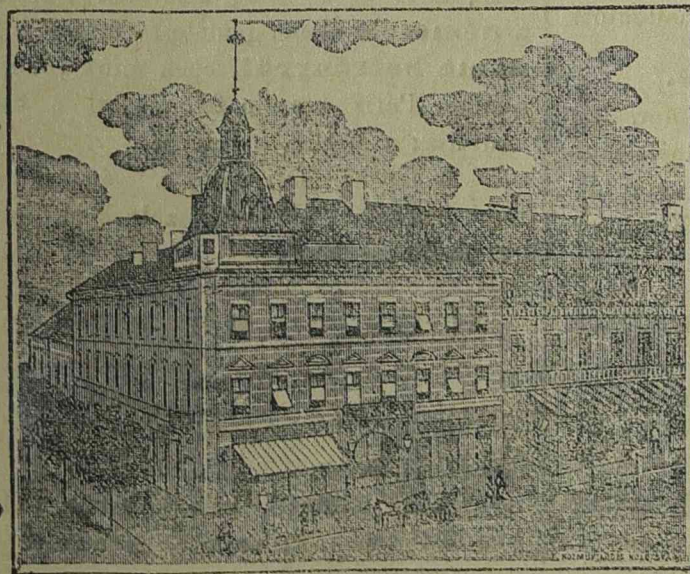
Piacsintár Dávid s. k.,
polgármester.

Osztán Kristóf s. k.,
főjegyző.

Kolozsvár főtere egy szép épülettel gazdagított a régi „Pannónia” vendéglő egész újonnan történt kiépítése által. Ez épület ma mind kívülről, mind belülről a modern igényeknek minden tekintetben megfelel és

„KÖZPONTI SZÁLLODA”

cím alatt a figyelmével mindenre kiterjedő tulajdonos **NAGY GÁBOR** vezetésével áll.

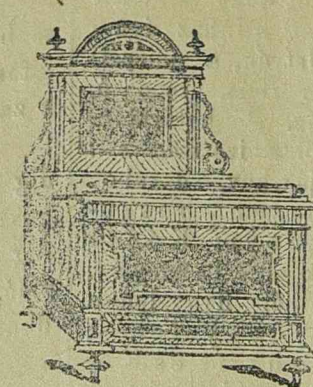
Az utazók és vendégek kényelmére modern berendezésű vendéglőben mindenről gondoskodva van. Külön termek kisebb nagyobb társas összejövőelekre, bankettre, dísz terem nagyobb ünnepségekre. Az utazók részére kényelemmel berendezett vendégszobák vannak. Az árak az elsőrangú vendéglőben szolidak. A kiszolgálás kitűnő. A város minden részében telefon összeköttetése van.

132. (7—x)

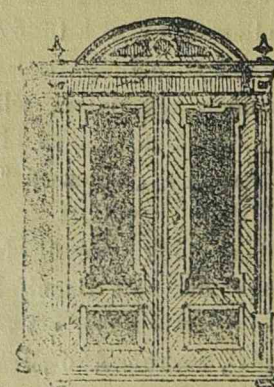
Üzletfelhagyás miatt! Üzletfelhagyás miatt!

Olcsó butor eladás.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy a **Belhid-utca 27-ik házszám** alatti

nagy butorraktáromban

végleges felhagyás céljából,

feltűnő olcsón és minden versenyt kizáró árban szerezhettek be nálam a raktáromon levő, jó és száraz anyagból készült szalon-, ebédlő- és hálószoba berendezések, továbbá egyes butorok, úgy mint: chifonok, kredenczek, háló-, ebédlő-, szalon-, író-, varró-, öltöző asztalok, heverő divánok, közönséges és egész finom garitúrák, minden színű butor szövetek és szőnyegek, Seggios, Afrique lószőr- és ruganyos mátráczok, fall-, álló- és toiletté tükrök, aranyozott keretekbe foglalt olajnyomatú képek, ablak carnisok, nádfonatu székek stb. butorokból.

Midőn e kínálkozó alkalomra a nagyérd. közönség figyelmét felhívni bátorodom, kérem egyszersmind becses pártfogását s maradok teljes tisztelettel:

Kerekes József, butor-raktáros.

313. (1—10)

Ziegler József

táncztanító,

Mazzantini Lajos m. kir. operaházi ballet-mester helyettese

tisztelettel tudomására hozza a n. é. úri családoknak, hogy a még fennmaradt szabad óráira minél előbb az előjegyzéseket eszközölni sziveskedjenek, mert az **idei Cyklus csupán május hó 15-éig tart.**

Kiváló tisztelettel:

Ziegler József,

táncztanító.

(Központi szálloda.)

311. (1—1)

Az erdélyrészi

Magyar Jelzálog hitelbank r. t.

Kolozsvártt,

Belszen-utca 3. (Nemzeti szálloda mellett.)

Rendkívül előnyös

törlesztési kölcsönöket nyújt

földbirtokra és házra,

legelőnyösebb feltételek mellett, a fél tetszése szerinti törlesztési időtartammal.

A kölcsön bármikor visszafizethető.

Különösen ajánlatik magasabb kamatozású kölcsönök **convertálása**, mely díj- és illetékmentesen eszközöltetik.

Városoknak és községeknek legelőnyösebb községi kölcsönök adatkak.

Záloglevelek napi árfolyamon **FOLLY VICTOR** bank- és pénzváltó üzletében és az intézetnél kaphatók.

Az igazgatóság

227. (9—26)

„THE GRESHAM”

életbiztosító társaság Londonban.

Magyarországi fiók:

Budapest, Ferencz-József-tér 5.—6.

a társaság házában.

Ausztriai fiók:

Bécs, Giselstrasse 1. szám alatt

a társaság házában.

A társaság vagyona 1891. június 30-án Frk. 117,550.797.—
Evi bevétel biztosítások és kamatból
1891. június hó 30-án „ 20,725.259.—

Kifizetések biztosítási és járadéki szerződések s visszavásárlások stb. után
a társaság fennállása óta (1848.) „ 249,311.449.—

A legutóbbi tizenkét havi üzleti idő alatt a társaságnál „ 61,372.000.—
értékig nyújtattak be ajánlatok, mi által a társaság fennállása óta be-

nyújtott ajánlatok összértéke 1,728,184.555.—
értékre megy. — Prospektusokkal és díjtáblázatokkal, melyek alapján a társaság kötvényeket kiállít, továbbá ajánlatokkal, díjmentesen szolgálnak Erdély minden nagyobb városában az ügynök urak és az **erdélyi vezérügynökség Kolozsvártt, belszen-utca 5., 7. sz.**

53. (23—x)

Abrudbányán,

közvetlen a város közlőben, a katonai laktanyával szemben lévő

„Népkert”

helyiségembe

1893. évi május hó 1-től kezdődő saesonra **vendéglőst, esetleg nős pinczért** **cautióval keresek.**

A helyiség lombos fák, sétányok, nyitott és fedett táncz-helyiség, étkező és szállóval van ellátva, s a folyó év nyarára fürdővel is kibővítettik.

Írásbeli ajánlatok esetén feltételek azonnal közöltetnek.

Id. Incze Ferencz,

abrudbányai birtokos.

310. (2—x)

Végeladás április hó végéig!

A „NEMZETI SZÁLLODA” lebontása miatt az abban eddig fennállott

NŐI FELSŐ RUHA-RAKTÁRUNK teljes készlete

április hó végéig

HATÓSÁGILAG ENGEDÉLYEZETT VÉGELADÁS UTJÁN

minden elfogadható áron eladatik.

312. (1—x)

RENDES SZIDOR ÉS TESTVÉRE.